

O, die Jolientje

Rie
Reinderhoff

MAX DE LANGE-PRAAMJMA

O, die Jolientje

O, die Jolientje

DOOR
MAX DE LANGE-PRAAMSMA

Tekeningen van Rie Reinderboff

TWEEDE DRUK

G. F. CALLENBACH N.V. - UITGEVER - NIJKERK

1. JOLIEN TJE

„Jolientje.” Oma Wilbrink, gebogen over Jolientjes bed, zegt het maar zacht. Te zacht. Ze weet dat wel. Maar Jolientje slaapt nog zo lekker. Ze kan er bijna niet toe komen om haar wakker te maken. Maar het moet toch. Straks komen Aaldrick en Hanna van „De Voolderhof” haar halen. En dan moeten ze nog wel een uur lopen naar school met z'n allen. „Jolientje!” Oma zegt het nu luider. Maar Jolientje hoort nog niets. Onverstoorbaar slaapt ze rustig door.

„Jolientje! Oma's meisje!” Voorzichtig streelt oma Jolientjes wangen. Maar Jolientje denkt zeker dat een vlieg haar een beetje wil plagen. Zonder haar ogen open te doen duwt ze tenminste met een kwaad snoetje oma's hand weg, gooit zich met een nijdig rukje op haar andere zij en legt zich dan weer heerlijk neer.

Oma zucht 's. O, o, wat is het een toer vanmorgen. Ze is gister ook echt wel een beetje te laat naar bed gegaan, Jolien. Maar haar boek was zo heel mooi. En . . .

Beneden in de gang slaat de grote, staande klok éénmaal. Oma schrikt ervan. Halfacht al. Foei. Nu móet Jolientje toch wakker worden.

En dan, opeens, glimlacht oma. Ze weet wat. Als dat niet helpt! Nou! Dat ze daar niet eerder aan gedacht heeft.

„Jolientje! Het sneeuwt!” Flink luid deze keer.

Oma heeft niet misgerekend. Die beide laatste woorden lijken wel te werken als een toverspreuk.

„Echt, oma?” Jolientje, meteen klaar wakker, zit plotseling rechtop in haar witte bed. Haar kroezig, blond haar zit verward om haar slaap-warm gezicht.

Oma lacht naar haar. „Ja, hoor, heel echt.”

„O heerlijk, heerlijk!” In een wip is Jolientje nu haar bed uit.

Ze danst door de kamer, regelrecht op het raam af, schuift de overgordijnen op zij.

„Oòòò,” roept ze dan verrast. „Wat ligt er al een dik pak, oma! Enig!”

Oma kijkt naar haar, zoals ze daar staat in haar lichtblauwe pyjama, een en al aandacht voor de sneeuw, die maar rustig, met grote vlokken, blijft vallen. Negen jaar is Jolientje Wilbrink. Een voor haar leeftijd niet groot, rank gebouwd meisje.

Oma laat haar kleindochtertje even genieten daar bij het raam. Maar dan maant ze: „Nu je gauw gaan aankleden, Jolientje. Anders ben je niet klaar als Aldrick en Hanna komen. Binnen een half uur staan die hier voor de deur.”

„O ja!” Jolientje komt direct. Verbeeld je dat ze niet klaar is als Aldrick en Hanna komen. Net nu ze door de sneeuw naar school moeten baggeren. Wat heeft ze er een zin in.

Bij twee treden tegelijk springt ze de trap af.

„Jolientje toch,” zegt oma geschrokken. „Niet zo wild, meisje. Straks val je nog.”

Jolientje staat al veilig en wel beneden.

„Ikke niet, hoor,” lacht ze. En dan glipt ze vlug de grote keuken-kamer van „De Ebbenhorst” in.

Gezellig licht en heerlijk warm is het daar. Hè, nu je hier binnenkomt, merk je eigenlijk pas goed dat het boven en in de gang toch eigenlijk maar koud is.

Jolientje moet zich heel eventjes warmen bij de grote kachel, waarop een ketel gezellig staat te zingen. Maar dan begint ze zich vlug aan te kleden.

Oma schenkt intussen gauw een kopje thee voor Jolientje in. Een kopje thee met veel suiker en veel melk. Een dikbeboterde beschuit krijgt ze erbij.

Net als ze bij de ronde tafel op haar eigen plaatsje er heerlijk van zit te smullen, stapt opa Wilbrink binnen.

Opa is al lang op. Opa heeft samen met Hendrik de koeien al gemolken.

„Zo, zo, ben je die ondeugende meid alweer aan 't verwen-
nen,” zegt hij quasi-afkeurend tegen oma. „Die koukleum
heeft zich hier zeker ook weer bij de warme kachel aan-
gekleed, hè?”

„Ja, hoor, opa. Heerlijk!” lacht Jolientje. Ze weet best dat
opa het helemaal niet erg vindt. Dat opa oma en haar alleen
maar een beetje wil plagen.

Oma lacht ook. Och ja, ze weet wel dat ze Jolientje een beetje
verwent. Maar als je ook net precies één kleindochter hebt.
En daarbij: Jolientje mist immers zoveel. Haar moeder ziek
en nu al een hele poos in Davos. En haar vader altijd druk,
druk.

Ze schept intussen Jolientjes bord vol dampende pap.

„Zo. Nu eerst bidden, hè, Jolien? En dan maar flink eten,
hoor, kind. 't Zal nog lang niet meevallen straks dat hele
eind door die sneeuw.” Nu kijkt oma een beetje bezorgd.

Maar Jolientje lacht. „O ja, best, oma. Juist leuk. 'k Heb er
zo'n zin in. Ik mag m'n laarzen aan, hè, oma?”

„Ja, hoor,” zegt oma. „Maar dan op school niet vergeten je
pantoffeltjes aan te trekken, hè?”

„Nee, oma.” Jolientje belooft het prompt.

Dan sluit ze haar ogen en vouwt haar handen. „Here, zegen
deze spijze, om Jezus' wil. Amen.” Ze zegt het niet zo eer-
biedig als anders. Ze heeft veel te veel haast om klaar en weg
te komen. De sneeuwwereld in. Oma begrijpt dat wel. Daar-
om zegt ze er maar niets van deze keer.

Jolientje eet flink door. Ze wil gauw klaar zijn. Ze praat

helemaal niet ondertussen. Maar ze denkt des te meer. Ze hoopt dat Aaldrick z'n grote slee meebrengt. En dan om beurten één erin en de anderen duwen. Of één trekken en twee duwen. Hij heeft het laatst beloofd. „Als er 's een heel pak sneeuw valt,” zei hij toen. Nou, dat ligt er nu. Een reuzedik pak. Asjeblijft. En 't wordt nog steeds dikker ook. Enig, enig, enig! Ze zou wel willen dansen van de pret. O, en tussen de middag hebben ze feest bij Anneke Hietveld. Ze eten altijd hun boterhammen op bij Annekes moeder.

En nu is Anneke vandaag jarig en vieren ze haar verjaardag tussen twaalf en twee. Na schooltijd is het alweer zo gauw donker. Dan kan het niet best meer. Zij moeten voor donker binnen zijn en ze wonen zo ver van school. Ook leuk die verjaarsvisite. Ze mogen ook doen: Sebastiaan had zeven zonen, zeven zonen had Sebastiaan. Annekes moeder heeft het beloofd. Zij mag het de anderen leren. Die kennen het geen van allen. Nu, zij kent het op haar duimpje. Vader heeft het haar zelf geleerd. 't Is een enig spelletje. Je moet erbij lachen! Op 't laatst kan bijna niemand het meer goed doen van het lachen. Alleen vader. Die! Nou! O, maar Anneke moet een cadeautje hebben. Dat moet ze niet vergeten.

„Oma, legt u het cadeautje voor Anneke ook alvast klaar?” vraagt ze tussen twee happen door.

„Ja, hoor,” belooft oma, die intussen druk bezig is Jolientjes broodtrommeltje in te pakken.

Anneke zal vast wel blij zijn met haar cadeautje, denkt Jolientje dan weer. 't Is een boekje. „De goede Herder”, heet het. Dat vindt ze zo mooi. O, en dan vanmiddag na schooltijd móet ze nog even naar Weggelaar. Kijken of de pop er nog staat. Aaldrick heeft wel gezegd dat hij het niet meer

wil, omdat ze elke keer veel te laat thuiskomen. Maar als ze het hem vraagt, gaat hij toch vast wel weer mee. Aaldrick is zo'n goeierd. En hij is altijd zo aardig voor haar. En dan blijft ze maar heel eventjes kijken. Dat zal ze hem beloven. O, wat zijn er vandaag toch een hoop fijne dingen, waarop ze zich kan verheugen. Heerlijk!

Om vijf minuten voor acht staat ze al kant en klaar voor het raam en trappelt van ongeduld.

„Wat zijn ze laat vanmorgen, hè, oma?” zegt ze almaar weer. Oma moet erom lachen. Het gebeurt nogal eens dat Aaldrick en Hanna op Jolientje moeten wachten, omdat ze weer te lang heeft omgetreuzeld met aankleden of met ontbijten. En nu zij 's een keertje wat vroeger klaar is, denkt ze maar meteen dat de anderen te laat zijn.

„Welnee, kindje,” zegt ze dan. „Aaldrick en Hanna zijn helemaal niet laat. Jij bent alleen wat vroeger dan anders.”

Ze ziet er leuk uit, Jolientje. Ze draagt een lange, vuurrode broek en een heerlijk-dikke, donkerblauwe jopper, waarvan de capuchon met rode stof gevoerd is. Bartha van Hendrik en Mina vindt het gek, zo'n rode broek. Dat heeft ze al een paar maal gezegd. Maar daar trekt Jolientje zich niets van aan. Dat is natuurlijk de kift.

Ze vindt Bartha helemaal niet zo aardig. Ze is ook zo gauw jaloers. Ze woont een eindje verder aan de Zandweg in een grappig, klein huisje. Haar vader is juist zo'n leukerd. Die werkt bij opa. Ze begrijpt ook helemaal niet, waarom Bartha eigenlijk zo vaak jaloers op haar is. Bartha heeft zoveel. Een leuke vader. Een moeder, die nooit ziek is.

Nu ja, haar moeder kan soms wel erg mopperen, dat is waar. En Bartha moet thuis ook dikwijls meehelpen of op haar

kleine zusje passen, als Hanna en zij kunnen spelen. Maar daarvoor heeft ze dan ook maar even drie broertjes en een zusje. Net zo gezellig. En zij is altijd alleen. Al had ze maar één broertje of zusje. Zo'n grote broer als Aaldrick bijvoorbeeld. Of zo'n schattig zusje als Bartha heeft, met wie ze zou mogen wandelen in de wagen. Wat zou ze dat fijn vinden. En als moeder 's nooit ziek was, zoals Mina van Hendrik. Haar mammie is de liefste mammie van de hele wereld, hoor. O ja, geloof dat gerust. Maar ze is nu al zo lang ziek. En zo ver weg. Helemaal in Zwitserland. Ze kan niet eens 's even bij haar op bezoek gaan. Als vader moeder wil opzoeken, gaat hij met het vliegtuig. Anders verliest hij veel te veel tijd. En dat kan niet. Want er zijn steeds weer zieke mensen, die vader moet opereren. Haar vader is chirurg. Bartha en Hanna wisten niet eens wat een chirurg is. En die zijn allebei nog wel een heel jaar ouder dan zij. Die zitten al in de vierde klas. Zij pas in de derde.

Vader is heel erg knap. Dat heeft ze de mensen al zo vaak horen zeggen. Mams en zij en opa en oma ook zijn vreeslijk trots op hem. Maar toch kan vader moeder niet beter maken. Dat is toch wel heel erg jammer.

„Ik kan niemand beter maken, Jolientje,” heeft vader 's een keer tegen haar gezegd. Dat begreep ze toen niet. Een hele massa mensen wordt immers weer beter nadat vader hen geopereerd heeft. En dan sturen ze vader later vaak bloemen. Of fruit. Of sigaren. En heel mooie bedankbrieven.

Maar vader zei: „En toch kan ik het echt niet, Jolientje. God, Die doet het. God kan alles.”

En toen begreep Jolientje het opeens. 't Is net zoiets als in de bijbel met Jozef. Met dat dromen uitleggen. Toen vroeg de koning aan Jozef: „Kun jij dromen uitleggen?” Maar

Jozef zei: „Nee, koning, ik kan het niet. Alleen God weet wat een droom betekent. Maar God wil het mij misschien wel zeggen.” Zo gebruikte de Here Jozef. En zo gebruikt de Here vader ook. Dat is toch wel fijn, zie je. Als zij later groot is . . .

Daar laat de gangklok acht zware slagen horen. Jolientje stampst opeens driftig met haar voet op de grond.

„Ziet u nu wel dat ze veel te laat zijn,” zegt ze boos. „’t Is al acht uur en ze komen er nog niet eens aan.”

„Tut, tut, tut. Een beetje kalm jij daar, jongedame,” komt opa nu. „Dacht je werkelijk dat ze met zo’n dik pak sneeuw even vlug konden opschieten als anders?”

Ja, dat is waar. Daaraan heeft ze nog niet gedacht. Maar ze geeft zich toch niet zo maar gewonnen. Dan zou ze Jolientje Wilbrink niet zijn.

„Nou ja, dan hadden ze wat eerder van huis moeten gaan,” vindt ze. Maar het klinkt toch niet zo boos als dat andere.

„Ze wisten toch immers niet dat er sneeuw lag, dom gansje,” zegt opa nu weer. „Oma heeft jou toch ook niet vroeger dan anders geroepen.”

Nee. Dat is ook waar. Maar . . .

„De Ebbenhorst”, het ouderlijk huis van Jolientjes vader, staat aan de Zandweg. Aan de overkant is meteen het bos. Achter en op zij zijn de akkers en de weilanden. Vlak langs het erf van „De Ebbenhorst” loopt een weg het land in. Als je die weg vijf minuten volgt, kom je bij „De Voolderhof”, waar Aaldrick en Hanna wonen.

Jolientje staat voor het zijraam. Vandaar kan ze de weg, waarlangs Aaldrick en Hanna moeten komen, een heel eind af zien.

„Ha, daar komen ze. O, en Aaldrick heeft de grote slee mee-

gebracht. Hoera!" Jolientje is alle boosheid op slag vergeten en juicht het uit. „Dag, opa. Dag, oma. Ik ga meteen, hoor!" Ze is de kamer al uit. Oma gaat haar achterna.

„Jullie passen goed op Jolientje, hè, Aaldrick en Hanna?" zegt ze, zodra ze die twee ziet. „Jij vooral, hè, Aaldrick? Jij bent de oudste."

Aaldrick knikt. „Dat komt wel goed, hoor, vrouw Wilbrink," zegt hij grotemenschtig. Aaldrick is ook al twaalf. Een lange, heel blonde jongen. Z'n zusje Hanna is wel bijna een hoofd kleiner dan hij.

„Mag ik in de slee, Aaldrick?" vraagt Jolientje dadelijk. „Ja, hè, Aaldrick? Ik het eerst."

Oma hoort het.

„Jolientje toch," zegt ze verwijtend. „Ik het laatst. Zo hoort het. Dat weet je wel."

Jolientje kijkt een beetje beschaamd. Ja, dat is zo. Dat weet ze natuurlijk best. Maar het lijkt haar zo heel erg fijn om in die grote, groene slee te zitten.

Aaldrick krijgt medelijden met haar en neemt het voor haar op. „Nu Derk Jan en Govert van Hendrik en Mina nog ziek zijn, is zij eerlijk de jongste, vrouw Wilbrink," lacht hij. „Jij mag er straks toch het eerst in, hoor, Jolien. Ieder op z'n beurt. Maar we gaan eerst Bartha nog halen. Dan kunnen er twee duwen en één trekken. Anders schieten we niet vlug genoeg op. We zullen toch al wel te laat op school komen." „Nu, voorzichtig dan, hè?" Oma Wilbrink, klein, grijs vrouwtje, staat nog steeds in de open deur.

„Ja, oma. Ja, vrouw Wilbrink." Ze wuiven nog even. Dan gaan ze dapper en welgemoed op stap.

Oma kijkt hen na. 't Is gelukkig al flink licht. Ze vindt het anders iedere dag opnieuw maar weer een heel ding als ze

die kinderen zo ziet gaan. Vooral in de herfst en in de winter. De dagen zijn zo kort dan. En het is zo ver. En de weg is zo eenzaam. Als Aaldrick er niet bij was! Nou!

Oma Wilbrink zucht eens. 't Is trouwens eigenlijk wel vreemd, denkt ze dan. Vroeger moest Evert, Jolientjes vader, iedere dag toch dezelfde weg gaan. En dat vond ze toen heel gewoon. Nu ja, een heel enkele keer met bar weer had ze 'm ook wel 's liever thuis gehouden natuurlijk. Maar toch... Nee, over Evert heeft ze nooit zo in zorg gezeten als ze nu vaak over Jolientje doet. Hoe zou dat toch eigenlijk zo komen? Alleen omdat Evert ten slotte een jongen was en dan ook nog een sterke knaap, die een stootje verdragen kon bovendien? Jolientje is natuurlijk maar een meisje en dan nog een echt tenger ding ook. Zou het dat alleen zijn? Of ziet zij misschien nu ze ouder wordt wel 's te veel leeuwen en beren op de weg?

2. WAT EEN PRET

De kinderen zijn intussen bij het huisje van Hendrik en Mina gekomen. Bartha heeft zeker ook op de uitkijk gestaan, net als Jolientje. Ze komt tenminste het huis al uit hollen, nog voordat ze er goed en wel aan toe zijn.

„Enig dat jullie de slee meegebracht hebben,” jubelt ze. Ze is klein en heel donker, Bartha.

„Wie mag er het eerst in, Aaldrick?” vraagt ze, zodra ze bij de anderen staat.

„Ik,” zegt Jolientje, nog voordat Aaldrick antwoord heeft kunnen geven.

Bartha's daareven zo blij gezichtje betreft op slag.

„O ja, natuurlijk, Jolientje Wilbrink. Dat had ik ook zo wel kunnen weten,” zegt ze dan venijnig.

„Nou, ik . . .” wil Jolientje meteen beginnen zich te verdedigen.

Maar Aaldrick bezweert de opkomende ruzie door rustig te zeggen: „We mogen er om de beurt in, Bartha. En we beginnen maar met de jongste. En dat is Jolientje op 't ogenblik eerlijk.” En dan lachend: „Of wil je liever dat ik er het eerst in stap? We kunnen voor mijn part ook met de oudste beginnen, hoor.”

„O nee, asjeblieft niet,” schrikt Bartha. En dan, een beetje benauwd: „O, maar Aaldrick, jij bent zo zwaar. Ik geloof nooit dat we jou met ons drieën vooruit krijgen.”

„'t Was ook maar een grapje, hoor, Bartha,” stelt Aaldrick haar meteen gerust. „Ik hoef er natuurlijk helemaal niet in. Verbeeld je, dat ik me door drie kleine meisjes zou laten duwen.”

„Poeh. Zo klein zijn we helemaal niet,” vindt Jolientje een beetje beledigd. En ze maakt zich, om dat te laten zien, zo lang mogelijk, door op haar tenen te gaan staan. „Maar 't kan evengoed best,” bedenkt ze dan. „Als we de berg afgaan.” „Ja, ja, dat kan prachtig, Aaldrick,” komt Hanna, die het toch wat al te bar vindt dat haar grote broer de hele tijd zal moeten duwen of trekken, nu geestdriftig.

„We zullen wel 's zien,” lacht Aaldrick. „Maar nu moeten we opschieten, hoor.”

Jolientje is al in de slee gestapt. Als een zorgzaam moedertje in de dop stopt Hanna de dikke, warme plaid die erin lag, om haar heen. En dan laat Jolientje zich, als was ze de prinses uit een sprookje, heerlijk door de anderen meenemen, de mooie, witte wereld in. Haar blauwe ogen stralen, zo fijn vindt ze het allemaal.

Ze zijn al gauw de Zandweg af en slaan dan rechtsaf, de lange Boslaan in. Nu hebben ze aan beide kanten bos. Zo mooi als het daar nu is. De laan met de oude, hoge beukebomen lijkt echt wel een sprookjeslaan. En het bos aan weerszijden een toverbos, vindt Jolientje. O, als vader en moeder hier ook kwamen wonen, zou ze er wel altijd willen blijven. Zo mooi vindt ze het hier. Veel en veel mooier dan in de stad. 's Zomers is 't ook zo fijn. Dan zijn er altijd zoveel eekhoorntjes. Hoog in de bomen springen ze dan van tak op tak en van boom op boom. Heel vlug. Ze kan daar tijden muisstil naar staan kijken. Ja, dat kan Jolientje, die anders meestal zo druk is als iets.

Het sneeuwen houdt langzamerhand op. En nu kun je nog veel beter zien hoe prachtig al de bomen zijn in hun witte kleed. En hoe dik het pak sneeuw is, waarover ze gaan. Het loopt zwaar. Hun laarzen zakken er een heel eind in weg. Maar het hindert allemaal niets. Het is toch een heerlijke tocht. En om de beurt zullen ze immers weer lekker kunnen uitrusten in de slee.

„Hoe ver mag Jolientje?” Het is natuurlijk Bartha, die dit na een poosje vraagt.

„Tot halverwege deze laan,” beslist Aaldrick meteen. „En dan mag Hanna.”

Ja, daar kan Bartha niets tegen inbrengen. Hanna is eerlijk twee maanden jonger dan zichzelf.

„O lekker, dan mag ik tegen de berg op,” bedenkt ze plotseling plezierig.

„Dat dacht je maar,” zet Aaldrick direct een domper op haar voorpret. „Als we tegen de berg op moeten, komt er niemand in. Dat is veel te zwaar.” Maar als hij ziet hoe teleurgesteld Bartha nu kijkt, belooft hij gauw: „Jij mag erin als we over de berg gaan, hoor. Langs het rustoord.”

Bartha is meteen getroost. Dat is ook fijn. En ja, tegen de berg op gaat beslist niet. Dat begrijpt ze ook eigenlijk best. De berg is zo hoog en zo steil aan deze kant.

Het wordt een echte feesttocht. Zwaar, maar heerlijk. Hun wangen gloeien, hun ogen glanzen. En ze hebben een pret. Soms zit de slee gewoon even vast. Op een volgend ogenblik schiet hij opeens met een vaartje los. Dan moet degene die erin zit zich maar stevig aan de zijanten vasthouden om er niet uit te kukelen.

Aaldrick trekt bijna de hele tijd. Die baant eigenlijk de weg. Hij is al wel drie keer languit in de sneeuw gevallen, tot groot vermaak van de meisjes. Ja, die hebben helemaal geen medelijden met hem. Nee, ze proesten het nog uit van het lachen op de koop toe maar liefst. Het hindert immers niets. De sneeuw ligt zo hoog. Hij valt zacht. Hij kan zich niet bezeren. En 't is zo'n pracht van een gezicht: die grote Aaldrick daar languit op de grond. En als hij weer overeind gekrab-

beld is, lijkt het eigenlijk nog mooier. Want dan ziet hij er uit als een echte sneeuwpop.

Ze zijn intussen de Boslaan al uit, zwoegen tegen de berg op, gaan de berg over, langs het rustoord, de berg af, weer een lange boslaan door. En op het ene plekje lijkt de witte wereld nog sprookjesachtiger en mooier dan op het andere. Ze raken er eenvoudig niet op uitgekeken. Af en toe vergeten de meisjes helemaal dat ze op weg zijn naar school. Dan blijven ze 's op hun gemak staan en kijken naar alle kanten en wijzen elkaar op dit en op dat. Het is maar gelukkig dat Aaldrick bij hen is. Want die vergeet het geen moment. Die commandeert dan al gauw weer: „Doorlopen!” En zo komen ze eindelijk toch op de straatweg, die regelrecht naar het dorp gaat.

Nu is het nog wel een half uur lopen. Maar deze weg is al een beetje beter begaanbaar, omdat er al heel wat auto's en fietsen langs gekomen zijn. Hier moeten ze goed op het verkeer letten. Daarom maken ze nu minder grapjes dan daarnet en schieten veel vlugger op.

Na een poos slaan ze rechtsaf een landweggetje in. Ze zijn nu al heel dicht bij het dorp. En de school ligt aan de buitenkant. Vlak bij de es. Nog één keer linksaf. En dan zijn ze er binnen vijf minuten.

Er is niemand meer op het schoolplein. Natuurlijk niet. Ze zijn maar liefst een half uur te laat.

De hoofdonderwijzer ziet hen aankomen. Hij wuift vrolijk naar hen, beent dan met grote passen z'n lokaal door en laat hen even later zelf binnen.

„Kom maar gauw binnen,” zegt hij vriendelijk. „Jullie zijn nog 's dappere kinderen, hoor, dat je toch op school komt nu

er zo'n dik pak sneeuw ligt. Konden jullie er nog een beetje doorkomen?"

„O jawel, meester. Het ging best.” Ze knikken om het hardst en alle vier gezichten glunderen.

„Prachtig,” lacht meester. „Aaldrick, zet je slee maar even in 't fietsenhok, jong. En dan gauw naar je klas allemaal.”

Het wordt een vreemd-fijne schooldag, vindt Jolientje. Als ze een poosje in de klas zit, wordt ze zo soezerig, dat ze bijna in slaap valt. Ze hebben dan net lezen.

„Jolientje, ga jij maar 's verder,” zegt meester opeens.

Jolientje hoort het wel. Maar meesters stem lijkt ergens heel ver vandaan te komen. En tot haar doordringen dat zij nu ook werkelijk aan de beurt is, doet het niet. Ze kijkt meester alleen met een paar slaperige ogen aan en doet geen mond open.

Maar meester wordt er helemaal niet boos om. Hij geeft haar niet eens een standje. Nee, hoor, meester doet iets heel anders. Hij lacht naar haar. „Lees jij maar, Gerda,” zegt hij dan tegen Gerda Eshuis, die naast Jolientje zit. En als Gerda begonnen is en heel de klas weer rustig in de boekjes kijkt, loopt hij naar Jolientje. Hij buigt zich over haar heen en fluistert: „Je hebt zeker erge slaap na die lange tocht door de sneeuw, hè, kleintje?” En als Jolientje knikt: „Je mag gerust even met je hoofd op de bank gaan liggen, hoor. Doe maar even een tukje. Dan ben je straks weer fris.”

Maar dat wil Jolientje toch niet.

„'t Is al haast weer over, meester. 't Hoeft niet,” fluistert ze terug. En ze begrijpt gewoon niet dat ze deze meeser wel 's vervelend gevonden heeft. Zo aardig vindt ze hem nu.

Ze doet haar uiterste best om die soezerigheid kwijt te raken en goed op te letten. En na een poosje lukt het. Gelukkig.

Tussen de middag vieren ze Annekes verjaarafeest. Het wordt een waar festijn. In plaats van de dagelijkse beker melk krijgen ze chocola bij hun brood. Maar voordat ze aan hun meegebrachte boterhammen beginnen, trakteert Annekes moeder hen op een bord verrukkelijke tomatensoep. Wat smaakt dat lekker. En wat is dat heerlijk warm. Ze smullen. Jolientje gelooft beslist dat ze nog nooit eerder zulke lekkere soep gegeten heeft. Maar ze heeft ook zo'n trek na die zware tocht door de sneeuw van vanochtend.

Het lijkt ook net of ze al veel langer van huis zijn dan anders om deze tijd, vindt ze. Ze hebben vanmorgen ook zoveel gezien en beleefd. Ze zal het allemaal aan moeder schrijven. Ja, dat doet ze. Dadelijk vanavond. Een heel lange brief. Als vader tenminste niet komt. Het duurt deze keer zo lang eer ze hem weerziet. Alle dagen kijkt ze naar vader uit. 't Is al bijna drie weken geleden dat hij op „De Ebbenhorst” geweest is. Maar vader heeft het zo vreeslijk druk de laatste tijd. Ze weet het wel. Hij verlangt heus even erg naar haar als zij naar hem. Maar ja, ze hoopt toch erg dat vader nu niet lang meer wegblijft. Over zes dagen is het al Sinterklaas. En ze wil die pop zo heel graag hebben. Gelukkig stond ze er gister nog. Maar ja, ze kan nu natuurlijk best weg zijn. Iedere minuut dat de winkel open is kan er iemand komen om haar te kopen. En deze laatste week voor de Sint is dat tot 's avonds negen uur. Ze moet er vanmiddag om vier uur even naar toe. 't Kan niet anders. En als ze er nog staat? Zal ze dan naar binnen stappen? Zal ze dan zeggen: Mevrouw, verkoopt u die pop alstublieft niet? Ik wil

haar zo heel erg graag voor m'n Sinterklaas hebben en m'n vader kan alle dagen hier komen en dan koopt vader haar vast wel voor me? Zal ze dat doen? . . . Als ze het maar durfde. Ze heeft al 's eerder haar ene voet op de drempel gehad. Maar toen er iemand aankwam, is ze gauw weggehoud.

Nee, ze doet het vanmiddag ook niet. Verbeeld je dat vader pas met Sint kan komen. Dan heeft hij natuurlijk al lang in de stad iets voor haar gekocht. En koopt hij die pop niet ook nog. Nee, natuurlijk niet. En dan is die mevrouw uit de winkel vast en zeker woedend. Nee, dat gaat niet.

„Kinderen, we zullen danken.”

Jolientje schrikt gewoon op als Annekes moeder dit zegt. Van wat mevrouw Hietveld uit de Bijbel heeft gelezen, heeft ze geen woord gehoord. Zo zat ze met haar gedachten bij de pop en bij vader.

„En nu gaan we spelletjes doen. Hiep hoy!” jubelt Anneke blij, zodra ze gedankt en met elkaar de tafel afgeruimd hebben.

„Hè, ja, spelletjes. Sebastiaan had zeven zonen ook.” Jolientje is er weer helemaal bij. De pop raakt voor een poosje op de achtergrond.

En ze doen spelletjes. Het ene na het andere. Allemaal weten ze wat. En intussen snoepen ze maar. Die moeder van Anneke verwent hen! Nee, veel te erg eigenlijk. Maar ja, Anneke krijgt vandaag ook haar eerste kruisje op de rug. Dat gebeurt ook niet iedere dag. Zelfs niet elk jaar.

Nee, dat is zo. Elke tien jaar één keer. Dat weet Jolientje al wel. 't Is natuurlijk niet echt waar. De mensen zeggen het alleen maar.

De klok wijst bij tweeën eer ze er erg in hebben. Och, wat jammer. Moeten Sebastiaan en z'n zeven zonen er nu bij

inschieten? Nee, hoor, gelukkig niet. De klok loopt tien minuten voor. Het kan nog net. Daar beginnen ze al.

„Sebastiaan had zeven zonen, zeven zonen had Sebastiaan. Ze aten niet. Ze dronken niet. Ze deden allemaal zo.” Jolientje doet het voor. En bij dat „zo” tikt ze met de wijsvinger van haar rechterhand op de tafel.

„Nu allemaal,” commandeert ze dan.

Dadelijk klinkt het in koor: „Sebastiaan had zeven zonen, zeven zonen had Sebastiaan. Ze aten niet. Ze dronken niet. Ze deden allemaal zo.” En bij dit „zo” timmeren zes wijsvingers keurig in de maat op de tafelrand.

Maar het blijft niet bij die ene vinger. De wijsvinger van de linkerhand volgt. En dan de vuist. En nog een vuist. Ten slotte slaan ze met vuisten en voeten en knikken met hun hoofd en wippen op hun stoel omhoog. En ondertussen dreunen ze steeds luider: „Sebastiaan had zeven zonen, zeven zonen had Sebastiaan. Ze aten niet. Ze dronken niet. Ze deden allemaal zo.”

Het is me een kabaal daar in dat kleine kamertje van Annekes moeder. En een gelach. De jarige zelf is zo vol vuur, dat ze bij het heen en weer wippen op haar stoel ten slotte zo wild wordt, dat ze ernaast wipt en prompt op de grond rolt. Dat geeft dan natuurlijk opnieuw een daverend gelach.

't Is een druk, opgewonden stelletje, dat de meesters die middag uit het huis van de weduwe Hietveld op school krijgen. Maar de sneeuw lijkt hen wel allemaal in een extra best humeur gebracht te hebben. Want al letten de kinderen geen van vijven al te goed op, omdat ze telkens weer moeten denken aan al de pret, die ze daarnet gehad hebben, er hoeft toch ten slotte niemand van hen school te blijven.

3. „IK KIJK ÉÉN TEL”

Jolientje is het eerst bij het schoolhek die middag. Maar ze staat er niet lang alleen. Vlak na haar komen Bartha en Hanna over het plein aangeleden. Enkel Aaldrick is er nu nog niet. Die moet de slee nog uit het fietsenhok halen.

O kijk 's, daar is hij al. O, en Anneke zit in de slee. Dat is waar ook. Dat hebben ze tussen de middag afgesproken. Anneke zou hen een eindje wegbrengen. En dan mocht ze meteen in de slee.

Leuk. Jolientje vindt Anneke een echt aardig meisje. Ze zou best willen dat ze wat dichterbij „De Ebbenhorst” woonde. Dan konden ze na schooltijd ook nog fijn met elkaar spelen. „Ha, die Anneke!” lacht ze. En dan helpt ze Aaldrick heel gediensstig de slee het hek uitduwen. „We gaan even door het dorp, hè, Aaldrick?” vleit ze intussen lief.

Maar Aaldrick zegt meteen heel beslist: „Geen sprake van. We gaan regelrecht naar huis.”

Jolientje kijkt een beetje beteuterd. Ze is deze toon van Aaldrick niet gewend. Ze weet dat ze anders altijd een heleboel potjes bij hem kan breken. En daarom probeert ze het nog eens.

„Toe, Aaldrick, heel eventjes maar. Alleen kijken of die pop nog bij Weggelaar staat.” Ze heeft al pratend haar hand op Aaldricks arm gelegd en kijkt 'm zo smekend aan, dat Aal-

drick, die Jolientje heel moeilijk iets kan weigeren, alweer bijna wil toegeven.

Maar dan zegt Bartha zo langs haar neus weg: „Ik meende dat je gisteren zei dat het nu beslist de allerlaatste keer geweest was, Aaldrick.”

O wee, dat ene zinnetje bederft alles voor Jolientje. En ze dacht nog wel dat ze het alweer half gewonnen had.

Aaldrick zet opeens een heel ander gezicht.

„Ja, dat heb ik ook gezegd,” geeft hij dan prompt toe. „En daar blijf ik bij. We komen telkens veel te laat thuis. En nu met die sneeuw. Nee, Jolien.” Hij draait de slee intussen vastbesloten naar rechts.

Jolientje kijkt woedend naar Bartha. Als die haar mond gehouden had . . .

„Mispunt,” scheldt ze plotseling nijdig in Bartha's richting.

„Waar bemoei je je mee?”

Wonder boven wonder zegt Bartha niets terug. Ze lacht alleen maar een beetje. Maar het is geen aardig lachen. Nee, helemaal niet. Eerder . . ., ja, eerder een vals lachen.

Dat maakt Jolientje helemaal razend.

„Nou best. Als jullie dan niet mee willen, ga 'k alleen,” zegt ze. Ze draait zich meteen om en kaarsrecht loopt ze, trots als een pauw, in de tegenovergestelde richting. Wat denken ze wel. Ze kan de weg naar huis heus ook wel alleen vinden, hoor! Als ze dat maar wetèn.

Hanna, die helemaal niet tegen ruzie kan, holt haar, zo goed en zo kwaad als dat gaat op die gladde weg, achterna.

„Hè, toe nou, Jolientje,” zegt ze, zodra ze haar heeft ingehaald. „Doe dat nu niet. Ga met ons mee. Als er nu geen sneeuw lag. Maar je weet hoe lang we er vanmorgen over gedaan hebben.”

Op Hanna is Jolientje niet boos. En 't is waar, ze zijn vanochtend veel te laat op school gekomen. Zal ze met haar teruggaan? ... Maar die pop ... En Bartha, die vervelende meid ... Jolientje staat in tweestrijd.

„'t Is toch maar een klein eindje om,” begint ze. „Als ik alleen maar even weet of die pop er nog is.” En dan, opeens weer kwaad, omdat ze plotseling opnieuw moet denken aan dat valse lachje op Bartha's gezicht: „Nee, ik doe het toch niet. Ik ga niet met jullie mee. Ik vind het echt flauw van Aaldrick, dat hij naar Bartha luistert en niet naar mij.” Nu wordt Hanna toch ook een beetje boos.

„Dat is het niet. Dat weet je best. Maar Aaldrick heeft al een paar maal een standje gehad omdat we zo laat thuiskwamen. Van jouw oma net zo goed als van moeder,” verdedigt ze haar broer. „En dat was eigenlijk jouw schuld. Want je zegt elke keer dat je eventjes gaat kijken, Jolien. Maar je blijft altijd een hele poos voor die winkelruit staan. Aaldrick moet je er geregeld bijna vandaan slepen. Dat weet je wel. En . . .” Nu weet Jolientje weer bijna niet wat ze zal doen. Hanna heeft gelijk. Maar deze keer zal ze echt maar heel, heel eventjes kijken. Eerlijk. Als ze alleen maar weet of die pop er nog staat. Echt, dan is ze tevreden.

„Weet je wat, Hanna,” bedenkt ze dan, „jij zorgt ervoor dat jullie een beetje langzaam lopen tot aan de straatweg. En ik hol nu meteen naar Weggelaar. Ik kijk één tel en dan ren ik door het dorp ook naar de straatweg. Misschien zijn we dan nog wel tegelijk bij de hoek van het Molenpad. En anders heb ik jullie op de straatweg toch zeker zo ingehaald.”

Hanna kijkt teleurgesteld. Maar ze begrijpt wel dat het niets zal helpen, al blijft ze nog langer aandringen. Jolientje is nu eenmaal Jolientje. Als die iets in haar hoofd heeft . . .

„Nou, dan moet je het zelf weten, Jolientje,” zegt ze. „Maar Aaldrick wacht niet op je daarginds. Dat weet ik zo wel.”

„Hoeft ook niet,” lacht Jolientje zorgeloos. „Je zult zien dat ik er nog eerder ben dan jullie. Heus. Ik vlieg. Kijk maar.” Ze begint meteen te hollen.

Maar hollen gaat niet zo heel gemakkelijk als het glad is. Voordat ze tien meter verder is, ligt ze dan ook al languit in de sneeuw. Maar dat mag niet hinderen. Haastig klautert ze overeind en dan gaat ze glijden. Dat lukt beter. En zo schiet ze toch mooi vlug op.

Hanna loopt intussen naar de anderen terug. Langzaam. Ze

moet er immers voor zorgen dat ze niet al te gauw op de straatweg komen.

Eigenlijk ben ik mal dat ik dat nog doe ook, denkt ze. Want het is toch helemaal niet aardig van Jolientje dat ze altijd haar zin doorzet. En nu gaat Anneke nog wel net een eindje met ons mee. Nee, hoor, tegenover Anneke is 't ook niets leuk. En Anneke is nog wel jarig. Jolientje denkt toch wel altijd erg aan zichzelf. Aan haar eigen plezier . . . En hoe moet dat nu straks allemaal als Jolientje niet op tijd daarginds komt. Want dat moet ze nog zien. Jolientje vergeet immers geregeld haar tijd daar voor die poppenetalage van Weggelaar. En anders waarschuwt Aaldrick haar. Maar nu . . .

Hanna zucht ervan, zo klein als ze is. Jolientje . . .

„Wou je proberen Jolientje mee terug te krijgen?” vraagt Bartha smalend, zodra ze dicht genoeg bij hen is om haar te kunnen verstaan. En als Hanna haar geen antwoord geeft: „Dat had je toch zo wel kunnen weten dat ze dat niet deed.” „Nou ja,” weet Hanna dan enkel te zeggen. Ze heeft opeens een hekel aan Bartha. Misschien, als zij dat daarnet niet tegen Aaldrick had gezegd . . . Als Jolientje nu echt alleen maar heel eventjes wilde kijken of die pop . . .

„Kom, jongens, we gaan,” zegt Aaldrick dan. Hij kijkt nog even in de tegenovergestelde richting. Maar van Jolientje is al geen spoor meer te ontdekken. Ba, vervelend is dat nu toch. Hij heeft Jolientjes oma zo beloofd goed op Jolientje te zullen passen. En als er nu wat met haar gebeurt . . . Had hij toch . . . ?

Maar dan recht hij z'n rug, die Aaldrick van „De Voolderhof”. Jolientje hoeft ten slotte ook niet altijd haar zin te hebben. Ze heeft die poppen nu al zo vaak gezien. En bovendien, het neemt veel te veel tijd. Vooral nu met die sneeuw.

Per slot heeft hij het gister al tegen haar gezegd ook. Nee. Vast overtuigd van z'n goed recht loopt hij door.

Anneke zit nog steeds in de slee. Aaldrick trekt. Bartha en Hanna duwen. Bartha maakt intussen grapjes met Anneke. Ze is in een reuze bui. Lekker, nu heeft Aaldrick 's naar háár geluisterd en niet naar Jolientje, dat eigenwijze stads-kind.

Hanna zegt niet veel. Als Jolientje nu maar op tijd bij de hoek van het Molenpad is, denkt ze telkens opnieuw. Als ze nu maar niet weer haar tijd vergeet daar voor dat raam.

Ze bedenkt telkens iets anders om tijd te winnen. Het ene ogenblik ontdekt ze zogenaamd iets, wat ze de anderen beslist moet wijzen. Die kunnen dan natuurlijk moeilijk doorlopen. Het andere moet ze noodzakelijk haar neus snuiten. Ze doet dat zo grondig en langdurig, dat het echt een klein oponthoud geeft. Even later zijn haar handen zo koud, dat ze beslist moet blijven staan om ze warm te klappen, dat kleine, zorgzame, trouwe ding. Want ze doet het immers allemaal voor Jolientje. Voor Jolientje, op wie ze eigenlijk een beetje boos is.

Maar eindelijk komen ze toch aan 't eind van het Molenpad bij de straatweg. En Hanna ziet het met één oogopslag: Jolientje is er niet. En ze is ook in geen velden of wegen te zien. Anneke moet hier terug.

„'t Was fijn, hoor! Welbedankt,” lacht ze. „Ik ga nu maar meteen. Anders wordt moeder ongerust. Daag!”

„Daag!” Alleen Bartha zegt het vrolijk. Aaldrick en Hanna hebben hun gedachten bij heel iemand anders. Jolientje. Jolientje is er nog niet. Wat moeten ze nu toch doen? Ze hebben vrouw Wilbrink beloofd op Jolientje te zullen passen. En...

„Zeg, Anneke! Anneke!” schreeuwt Hanna dan opeens. En ale Anneke zich omkeert: „Zeg, als je Jolientje soms nog tegenkomt, zeg dan even tegen haar dat ze vlug moet opschieten, want dat ze ons anders niet meer inhaalt. Ja?” „Ja, goed. Best. Daag!” Anneke zwaait nog eens. Dan glijdt ze weg.

Aaldrick kijkt een beetje besluiteloos. Wat moeten ze nu toch doen? Doorgaan? Wachten? . . . Hij is de oudste. Hij heeft de verantwoording.

„Laten we hier in ieder geval maar even wachten,” zegt hij ten slotte.

Dat valt Hanna geweldig van hem mee. Aaldrick is wel een echte goeierd, maar als hij meent dat hij in z'n recht staat, kan hij ook wàt koppig zijn dikwijls. En . . .

„Hè ja,” valt ze hem direct bij. „Ze zal zo wel komen. Ze wou alleen maar even weten of die ene pop er nog stond. „Ik kijk maar één tel,” zei ze.”

Maar Bartha is bitter teleurgesteld. Daar begint Aaldrick alweer terug te krabbelen. Natuurlijk. 't Gaat immers om Jolientje. Als zij het was . . .

„Denk je misschien dat ze hier opeens uit de lucht zal komen vallen?” vraagt ze bijdehand en hatelijk. „Ze is immers nog in de verste verte niet te zien. Niet op de straatweg en niet op het Molenpad. Waar zou ze zo gauw vandaan moeten komen?”

Bartha heeft gelijk. Gauw kan ze hier in geen geval zijn. Maar ja, zij . . .

Ze wachten en wachten. Is het vijf minuten? Of tien? Of misschien wel een kwartier? Ze weten het niet. Ze hebben geen van drieën een horloge. Maar het duurt Bartha in ieder geval veel en veel te lang. Haar ogen worden hoe langer hoe

donkerder van boosheid. Telkens zegt ze iets lelijks. Maar Aaldrick en Hanna zeggen niets terug. Die kijken alleen maar beurtelings het Molenpad op en de straatweg af.

En dan valt Bartha opeens uit: „Ik vertik het om hier nog langer op dat mormel van een Jolientje te wachten. Je vergaat hier van de kou. 'k Heb gewoon ijsvoeten. Wachten jullie maar, hoor. Ik ga weg.” Ze voegt meteen de daad bij het woord en stapt op.

Nu wil Hanna haar tegenhouden, zoals ze daarnet Jolientje heeft proberen te doen. Maar Aaldrick zegt: „Nee, Hanna, laat maar. We gaan allemaal verder. We kunnen echt niet langer wachten.”

„Maar hoe moet het dan met Jolientje? Ze kan toch niet alleen dat hele eind. En als 't straks donker wordt...” Het huilen staat Hanna nader dan het lachen. Vanmorgen was alles juist zo fijn. En nu . . .

Aaldrick voelt zich ook helemaal niet op z'n gemak. Maar hij laat dat niet merken. Hij zegt alleen: „Het is haar eigen schuld. We hebben haar genoeg gewaarschuwd.”

Bartha heeft een klein, triomfantelijk lachje, als ze even later weer achter de slee, waarin nu Hanna zit, loopt te duwen. Maar zeggen doet ze niets. Aaldrick en Hanna ook niet. Die kijken alleen maar geregeld achterom. Komt Jolientje nu nog al niet?

Na een poosje wisselen Hanna en Bartha van plaats. Hè, 't is net of het lopen ook veel moeilijker gaat dan vanochtend. Komt dat alleen doordat er nu een minder is om te duwen? Of . . . ?

Intussen naderen ze de eerste boslaan.

„Laten we hier nog even wachten, Aaldrick,” bedelt Hanna dan opeens. „Toe, asjeblijft. Misschien kan Jolientje . . . Ja,

misschien kan ze met iemand meerijden in een auto tot hier. Dan kan ze er in een wip zijn," bedenkt ze intussen. Ze hoopt het plotseling zo vurig, dat ze even ook werkelijk gelooft dat het kan gebeuren.

En weer wachten ze een poosje, kijken gespannen naar alle auto's, die uit de richting van het dorp komen. Heeft die z'n richtingaanwijzer naar links? . . . Nee, jammer. Die volgende? . . . Ook niet. Nee. En de daarop volgende weer niet. Nee, allemaal glijden ze, bijna geruisloos, over de sneeuw voorbij. Geen enkele stopt om Jolientje Wilbrink te laten uitstappen.

Het verveelt Bartha al lang weer. Het is dat zij nu in de slee zit, maar anders . . .

„We moeten nu toch verder," zegt Aaldrick ten slotte. „Als jij nu 's uit de slee kwam, Bartha en jullie duwden weer samen? Dan konden we veel vlugger opschieten."

Bartha heeft er niet veel zin in. Ze zit eigenlijk nog maar pas. „Waarom heb je nu opeens zo'n haast?" vraagt ze een beetje boos. „Daarnet, toen 't om Jolientje ging . . ."

Aaldrick laat haar niet eens uitspreken.

„Kom er nu maar uit," zegt hij enkel kort. Hij heeft werkelijk plotseling erge haast gekregen. Hij heeft daareven een plannetje bedacht. Hij brengt Bartha en Hanna zo vlug mogelijk thuis. En dan gaat hij alleen terug om Jolientje op te halen. Ja, dat doet hij.

Hij begint zo hard te lopen, dat de meisjes hem maar amper kunnen bijhouden.

„Wat een kippedrift heb je nu opeens," hoont Bartha op 't laatst. Ze is maar zo klein. Ze hijgt gewoon een beetje. Van die Aaldrick begrijp je ook net niks niemendal. Eerst maar wachten en wachten op die eigenwijze Jolientje en nu . . .

Hanna begrijpt ook niets van haar grote broer. Waarom doet hij nu zo? Op deze manier kan Jolientje hen natuurlijk helemaal niet meer inhalen. En 't begint al zo schemerig te worden. Nog even, dan is 't donker. O, als zij hier 's alleen langs moest. Dat zou ze nooit en nooit durven. De rillingen van angst lopen al langs haar rug alleen bij de gedachte eraan. En Jolientje! . . .

„O, lieve Heer Jezus, bewaar Jolientje alstublieft,” bidt ze dan ineens met heel haar kleine, warme hart. „En breng haar alstublieft heel gauw thuis.”

4. 'T IS M'N EIGEN SCHULD

Intussen staat Jolientje al lang bij Weggelaar voor het raam met de poppenetalage. Even is ze geschrokken daarnet. Want ze zag „haar” pop niet meer. Wat verschrikkelijk jammer. Zou ze . . . ? Maar vlak daarop kon ze opeens wel zingen. Want ze is niet weg. Ze heeft alleen een ander plaatsje gekregen. Gelukkig. Als vader nu vanavond maar komt. Wat vindt ze „haar” pop toch mooi. Ze heeft pikzwart haar. Echt haar. Een wit lintje erin. En bruine ogen. En onder een overgooiertje van rood met witte stippen draagt ze een wit, zijden bloesje. De sokjes en schoentjes, die ze aan heeft, zijn ook wit. En ze kan slapen. Dat zie je zo.

O, wat hoopt ze toch dat ze deze pop krijgt. Ze houdt nu al van haar. En ze weet ook al hoe ze haar zal noemen. Bianca. Naar dat zigeunermeisje, over wie ze laatst zo'n prachtig verhaal gelezen heeft. Ze heeft dat 's avonds in bed bedacht. Jolientje staat niet alleen voor het raam. Nee, hoor, het wemelt daar bij Weggelaar op de stoep van de kinderen. De meeste meisjes verdelen hun aandacht tussen al de mooie poppen, die voor „Jolientjes” raam te zien zijn en de winkeltjes en keukentjes en kacheltjes en poppekamers, die voor het zijraam om de hoek zijn uitgestald. De jongens verdringen elkaar voor dat, waardoor bromtollen en auto's en mecanodozen en Dinkey toys te bewonderen zijn en waar

zelfs een elektrische trein te zien is. Jolientje wil daar trouwens straks ook nog even kijken. Misschien laten ze die trein zo meteen wel weer een poosje lopen. Net als gister. Prachtig vindt ze dat. Als zij een jongen was! Nou!

Maar voorlopig houdt ze zich nog maar bij de poppen. Er zijn er ook zoveel. Grote en kleine. Goud-, licht- en donkerblonde. Pikzwarte. Eén met echte vlechten. Met mutsjes en met hoedjes op en zo in hun blote hoofd. Er zijn nikkerpoppen. En er is zelfs een jongenspop, helemaal in 't wit. Een blonde pop draagt een gebloemd jurkje met een wijd rokje. En op dat rokje zitten zakjes. En uit één van die zakjes steekt een zakdoekje. Heel echt. Een andere heeft een wit wollen mutsje op en een steenrood, fluwelen rokje met een wit wollen truitje aan. Net een ijspakje. Zo mooi.

Er staat er ook een, nou, dat lijkt net een echt dametje. Zo'n ouderwets dametje met een hoepelrok aan. Jolientje heeft er wel eens zo een op een plaatje gezien. De rok, die ze aanheeft, is lang en wit met blauwe figuurtjes erin en blauwe stroken erop. En ze draagt een grote, lichtblauwe hoed met roze, blauwe, witte en gele bloemetjes op haar lange, goudblonde pijpekrullen. En . . . een lichtblauw parasolletje.

O, die pop is zo mooi. Maar niet om mee te spelen. En ze zal ook wel heel erg duur zijn. Net als die hele grote, die wel zo groot is als een echt kindje. Daar staat de prijs bij. Vijfenvoertig gulden. Nu, daar hoeft ze geen moment over te piekeren. Die geeft vader haar toch niet. Maar ze is prachtig met die grote, blauwe ogen en die lange, zwarte wimpers. De witte sokjes en schoentjes, die ze draagt, zou Bartha's zusje best aan kunnen hebben. En dat lichtblauwe, voile jurkje met dat strookje op de rok en die witte en zacht-rode figuurtjes erin zou haar ook best passen. Wat zou het Drika

snoezig staan met die pofmouwtjes en die ceintuur van lichtblauw lint. Maar die grote, geel strooien hoed . . . Nee, die niet. Raar eigenlijk, voor deze pop vindt ze 'm toch leuk. Hij staat echt beeldig op dat korte, lichtblonde krulhaar. Maar een echt kindje met zo'n grote hoed op . . . Nee, dat lijkt haar niks.

Als ze deze pop kreeg, maar dat gebeurt niet, dan noemde ze haar Margaret Rose. Zo heet ook een Engelse prinses, van wie ze wel eens een foto in de krant heeft gezien. Dat vindt ze ook zo'n prachtige naam. En echt passend bij deze deftige pop.

Dan kijkt ze weer naar Bianca. Dat wordt haar kindje. Ja, vast wel. Als vader maar op tijd komt.

„Hij rijdt! Hij rijdt!” hoort ze opeens de jongens voor het andere raam schreeuwen. Wacht even, daar moet ze bij zijn. Ze is op dit moment totaal vergeten, wat ze met Hanna heeft afgesproken. Ze is alles vergeten, behalve al het moois dat hier te zien is.

Behendig weet ze tussen de jongens door te dringen en in een wip staat ze vlak vooraan. O, wat gaat het mooi. Onder een tunnel door, een brug over. O, kijk, daar gaat een rood lichtje aan. En daar een groen. Nu is 't rode weer uit. Er zijn jongens bij, die precies weten wat dat allemaal betekent.

„Kijk 's, nu mag ie er niet door. Nu staat het sein op onveilig. Zie je wel? 't Is rood.”

„O, nu wel. Nu is 't lichtje groen. Veilig.”

Jolientje luistert en kijkt maar. Ze heeft haar neus plat gedrukt tegen de brede winkelruit. Ze geniet tot en met.

De schemering valt al. Jolientje merkt het niet. In de winkel en in de etalages floepen de lampen aan. Het dringt niet tot Jolientje door, dat dit betekent dat de avond valt. Ze vindt

het alleen maar fijn dat ze alles nu nog veel beter kan zien dan daareven. Ze denkt niet aan naar huis gaan. Er lijkt wel geen „Ebbenhorst” met een wachtende opa en oma te bestaan. En ook geen Aaldrick en geen Hanna. Geen Bartha, op wie ze boos is, zelfs. Als die met haar waren meegegaan, zou Aaldrick, net als die andere keren, haar al lang gewaarschuwd hebben: „Jolientje, we moeten weg. Nodig.”

Nee, nu is Aaldrick er niet. Maar nu is er plotseling een ander die haar komt waarschuwen. De grote klok uit de oude, vierkante, grijze kerktoren. Die laat opeens vijf zware slagen over het dorp dreunen. Slagen, die je wel horen móet. Zo donker zijn ze.

Jolientje hoort ze ook. En 't is net of ze nu plotseling wakker schrikt uit een prachtige droom. Ze draait zich met een ruk om. O, wat is het al schemerig. Ze ziet het opeens.

Van louter schrik heeft ze de slagen niet geteld.

„Hoe . . . hoe laat is dat?” vraagt ze angstig aan de kinderen, die het dichtst in haar buurt staan.

Maar die luisteren niet eens naar haar. Ze hebben het veel te druk met kijken en grapjes maken.

Dan dringt ze hen op zij en holt de straat op, regelrecht naar de eerste de beste die ze daar ziet lopen. Het is een oude mijnheer met een rood gezicht en een zwarte bontmuts op z'n witte haar.

„Mijnheer, mijnheer, weet u ook hoe laat het is?” hijgt ze. De mijnheer kijkt haar vriendelijk aan.

„Vijf uur, meisje. De torenklok heeft net geslagen,” vertelt hij dan rustig.

„Oóóó!” Jolientje vergeet helemaal om te zeggen: „Dank u wel, mijnheer.” Ze vergeet zelfs te groeten. Ze rent zo maar

weg, terug naar school, de Schoolstraat door, het Molenpad af. Dit is toch nog iets korter dan die andere kant om.

Zouden de anderen er nog staan? . . . Zouden ze nog gewacht hebben? . . . Aaldrick is zo'n goeierd. En Hanna is zo lief. Maar Bartha! . . .

Ze glijdt uit, valt, staat ook alweer, gaat half glijdend, half dravend verder. Daar is ze al bij de molen. Nog een klein eindje. Ze kan de bomen van de straatweg hier vandaan al zien. Zouden ze . . . ?

Helemaal achter adem staat Jolientje ten slotte op de hoek stil. Nee, er is niemand meer te zien. Ze hebben niet gewacht. Dat had ze toch ook wel kunnen begrijpen. Bijna een uur moet ze daar bij Weggelaar gestaan hebben. En ze heeft tegen Hanna gezegd: „Ik kijk één tel.” Nee, ze hoeft zich heus niet zo teleurgesteld te voelen. 't Is haar eigen schuld. O! . . . En op „De Ebbenhorst”! Opa en oma! . . .

Jolientje haast zich plotseling verder. Ze moet zien dat ze thuiskomt. Straks is 't donker. En dan loopt zij alleen in de boslaan. O, maar dat durft ze niet. Ze is bang in het donker. En dan in dat grote, grote eenzame bos. Ze mag er overdag al niet alleen van oma in. En nu . . .

Jolientje wordt beurtelings heet en koud van angst. En ze is zo moe.

Misschien staan de anderen aan 't begin van de eerste boslaan. Aaldrick heeft oma beloofd goed op haar te zullen passen. Als een heel klein lichtpuntje flitst deze gedachte opeens door haar brein. Wie weet! . . .

Het lijkt wel of deze nieuwe hoop haar nieuwe kracht geeft. Ze loopt zo hard als ze nog nooit gelopen heeft. En dat op die besneeuwde weg.

Eindelijk komt ze bij de boslaan. Geen Aaldrick. Geen Hanna. Geen Bartha.

Jolientje begint opeens te huilen.

't Is inmiddels halfzes geweest en het is al helemaal donker daar tussen die dichte bomen. De zon is ook al bijna een uur onder. Het is dat de sneeuw nog een beetje licht opgeeft, maar anders . . .

Jolientje moet verder. En ze durft niet. Op de straatweg passeerden telkens auto's en fietsers. Maar hier is het zo eenzaam en zo stil. O, was ze toch maar met de anderen meegegaan. Had ze haar eigen zin maar niet doorgedreven. Dan... Dit... Dit is allemaal haar eigen schuld. Als zij . . .

„Echt alleen ben je nooit, Jolientje. Zul je daar altijd aan denken, moeders meisje?” Dat zei moeder toen ze zo ziek was en van haar weg moest, helemaal naar Zwitserland.

Ze weet wel wat moeder daarmee bedoelde. Al kan ik niet bij je blijven, de Here is er altijd. Overal. Bij jou en bij mij. Ja. De Here ziet en hoort haar hier ook. Dat weet ze wel. Maar zij . . . Zij is weer zo eigenzinnig geweest. Zij durft nu niet aan de Here te vragen om . . . om . . . 't Is immers allemaal haar eigen schuld. Dit had . . . Ze is . . . O, was moeder er maar. Kon ze maar heel eventjes alles aan mamma vertellen. Ze heeft zo'n spijt. En . . .

„Dapper wezen, Jolientje. Vaders grote, flinke dochter zijn, hè?” Dat zegt vader zo vaak tegen haar. Eigenlijk elke keer als hij haar heeft opgezocht en weer weg moet. O, kwam vader nu maar.

Jolientje boent haar ogen droog. Ze móet verder. Ze kan hier immers niet blijven staan.

Zouden de anderen nu al thuis zijn? Vast wel. Misschien . . . , misschien komt opa haar dan wel tegemoet. Of stuurt opa

Hendrik. Maar dan moet ze toch zien dat ze intussen zo dicht mogelijk bij huis is. Ja.

Jolientje probeert eerlijk dapper te zijn en zet de pas er opnieuw in.

Zouden opa en oma erg boos op haar zijn? En vader en moeder als ze dit horen? Moeder . . . Moeder zou misschien nog meer verdrietig zijn dan boos. Echt verdrietig; omdat ze nu alweer zo eigenzinnig is geweest en dat maar niet kan afleren. En o, als moeder wist dat zij hier nu helemaal alleen in dit donkere bos liep, dan . . .

Nu ze aan haar moeder denkt, aan haar moeder, die zo ver weg is, komen de waterlanders opnieuw te voorschijn bij Jolien. De enkele lantaarns, die op een behoorlijke afstand van elkaar langs deze boslaan geplaatst zijn, branden al een hele poos. Jolientje wil almaar harder lopen dan ze kan. Telkens struikelt ze over haar eigen benen. Als ze met de anderen meegegaan was, zat ze nu al lang en breed thuis. En wat heeft het eigenlijk gegeven dat ze bij Weggelaar is gaan kijken. Nu ja, de pop stond er nog. Maar ze kan nu al best verkocht zijn. Er hoeft er immers maar één te komen die haar hebben wil en weg is ze.

Jolientje houdt zoveel mogelijk het midden van de weg. Daar loopt het het gemakkelijkst en glijdt ze niet zo gauw naar de kant ook.

„Toet, toet,“ hoort ze dan opeens achter zich. Geschrokken rent ze naar rechts, blijft daar staan, om de naderende auto te laten passeren. Maar hij rijdt haar niet voorbij. Als hij bij haar is, stopt hij. Een heer met een uilebril op draait het raampje naar beneden en steekt z'n hoofd naar buiten. Jolientje voelt zich allerminst op haar gemak. Wat wil die mijnheer?

„Meerijden, kleintje?” vraagt hij vriendelijk.

Maar Jolientje schudt vastberaden haar hoofd. Ze kent deze mijnheer niet. En ze mag niet met een vreemde meegaan. Vader en moeder hebben dat vroeger al zo dikwijls tegen haar gezegd. En nu, hier op „De Ebbenhorst”, opa en oma misschien nog wel vaker. Er staan soms zulke verschrikkelijke verhalen in de krant over kinderen, die door vreemden zijn meegelokt het bos in of ergens anders naar toe. Wandelend of achter op een fiets of in een auto. Eerst zijn zulke mensen altijd heel vriendelijk. Ze geven die kinderen chocola of ander lekkers. Maar daarna! . . . Zou deze mijnheer . . . ? Oóó! Jolientje bibbert inwendig van angst, maar ze laat het niet merken.

„Dank u wel, mijnheer,” zegt ze alleen beleefd. Dat heeft moeder haar geleerd.

De heer achter het stuur begint te lachen.

„Jij bent een flinke meid, hoor,” prijst hij dan. „Je mag zeker van thuis niet met vreemden meegaan, hè?” En als Jolientje hevig „nee” schudt: „Dat is heel verstandig. Maar met mij is het iets anders. Met mij kun je gerust meerijden, hoor. Ik moet naar het rustoord daarginds. Ik ben een broer van de directrice daar, van zuster Jorissen. Die ken je misschien wel. Stap maar gauw in. 't Is niks gedaan, een klein meisje alleen in het donker op zo'n sneeuwweg midden in het bos. Als je mijn dochttertje was . . .” Hij maakt intussen het portier al open.

Maar dan zet Jolientje het opeens op een lopen. „Nee, nee,” gilt ze doodsbenauwd. „Nee, nee!” En ze schiet plotseling het bos in. Als ze op de weg blijft lopen, heeft hij haar immers zo te pakken. Hier kan ze zich misschien verschuilen. Of komt hij haar achterna? . . .

Ze blijft staan achter een dikke boom en luistert met angstig-kloppend hart. Hoort ze daar iets? . . . Nee, 't blijft stil. Maar dan is er opeens een harde klap. 't Portier van de wagen wordt dichtgeslagen. Nu begint de motor te ronken. De grote koplampen beschijnen fel de laan en de naaste omgeving. Zou het licht tot hier doordringen? . . .

Jolientje maakt zich zo klein mogelijk en kruipt nog verder weg achter de dikke beukestam. Zou hij gezien hebben waar zij het bos is ingevlucht? Zou hij nu hier straks stoppen en uitstappen en haar gaan zoeken? . . .

Jolientjes ogen worden groot van angst. Daar komt de wagen aanglijden. Zou . . . ?

Nee, gelukkig, hij rijdt voorbij. Jolientje geeft een diepe zucht van opluchting.

Maar hoe moet het nu verder? Ze durft niet meer naar de boslaan terug. Voor nog zoveel niet. Elk moment kan er weer een auto aankomen. Of een fiets. Of zo maar een man. Ze moet hier blijven lopen. Maar het gaat zo moeilijk. O wee, daar lag ze al bijna. Verbeeld je dat ze hier 's echt viel en een been brak of haar enkel verstuikte. Ze heeft wel 's een boek gelezen over een meisje wie dat overkwam. Die lag uren — of was het een hele nacht? — met vreeslijke pijn in de sneeuw. En toen eindelijk vond een speurhond haar. O, als dat haar toch gebeurde!

Stapje voor stapje loopt ze verder. Tastend zoekt ze af en toe haar weg. 't Gaat zwaar. Ze moet nu tegen de berg op. Een eindje verder het bos in moet een voetpad zijn. Maar dat durft ze niet te gaan zoeken. Misschien zou ze het trouwens ook niet eens kunnen vinden zo in het donker. En dat pad kronkelt bovendien zo erg en heeft zoveel kruispunten. Ze

zou er vast en zeker door verdwalen. En dat zou helemaal erg zijn.

Voetje voor voetje schuifelt ze voort. Zo nu en dan struikelt ze toch over een dikke boomwortel, die onder de sneeuw verscholen ligt. Of over een hoopje afgewaaide takken, dat de sneeuw ook al verbergt.

Opeens overvalt haar een nieuwe angst. Straks moet ze langs het rustoord. Als die mijnheer haar daar eens staat op te wachten . . . O, wat heeft ze zichzelf toch een narigheid op de hals gehaald. Was ze maar niet zo eigenwijs geweest. En zo eigenzinnig, zou vader zeggen. Als vader dit hoort, krijgt ze

„Bianca” vast niet. Het kan haar plotseling ook niks meer schelen. Niets kan haar meer wat schelen. Als ze maar weer veilig thuis mag komen.

En dan begint ze toch opeens tegen de Here te praten.

„Lieve Here Jezus,” zegt ze, „ik weet wel dat ik kwaad heb gedaan. En ik wil er ook best straf voor hebben. Want dat heb ik verdiend, dat weet ik wel. Maar mag ik alstublieft eerst veilig thuiskomen? Wilt U alstublieft maken dat dat gauw gebeurt? Dat iemand me komt halen of zo? . . .”

En dan houdt ze plotseling op. Ze zegt niet eens „Amen”. Want het is net of ze iemand hoort roepen: „Jolientje!”

5. WAT AALDRICK DEED

Aaldrick en Hanna zijn alleen. Bartha is net in haar huis verdwenen.

Aaldrick wacht nog even. Nee, ze komt niet terug. Gelukkig. De kust is veilig.

„Hanna,” begint hij dan haastig en voor alle zekerheid toch maar op een fluistertoon. „Nu moet je 's even goed luisteren. Vrouw Wilbrink staat vast en zeker al op de uitkijk naar ons. Maar ze mag ons niet zien. Want als ze ontdekt dat wij er wel zijn en Jolientje niet, dan . . . Nou, dat begrijp je wel. Ze zou wel wat kunnen krijgen van de schrik. Durf jij nu wel alleen langs het Achterweggetje naar huis te gaan? Als je hier langs Hendriks huisje het paadje oploopt, ben je er zo. Dan ga ik vlug terug, weet je. Jolientje tegemoet.”

Hanna heeft aandachtig naar hem geluisterd.

„O, kreeg je daarom zo pas opeens zo'n haast,” zegt ze. „Nu begrijp ik het. Ik dacht ook al . . .” Maar dan valt ze zichzelf in de rede: „Ik durf best alleen langs 't Achterweggetje, hoor. Dat is maar zo'n klein eindje meer. En buiten 't bos is 't niet eens zo heel erg donker nu er zoveel sneeuw ligt. Ga jij maar vlug naar Jolientje. O, wat hoop ik dat je haar gauw tegenkomt.”

„Nou, anders ik wel,” zegt Aaldrick. „Ga maar gewoon naar binnen, hoor. En zeg maar tegen moeder dat ik zo kom.”

„Goed.”

„Wil jij de slee meenemen, Hanna?”

„Natuurlijk.” Hanna pakt de slee meteen vast en duwt 'm dapper het zijpaadje op.

Aaldrick kijkt ernaar.

„Gaat het wel?” vraagt hij dan bezorgd. Hanna is ten slotte nog maar pas tien jaar en die slee is groot en zwaar.

„O ja, best. Ga nu maar gauw,” lacht Hanna. Ze voelt zich echt al een heel klein beetje opgelucht, nu ze weet dat Aaldrick Jolientje gaat ophalen.

„Ik kan vlugger opschieten als ik zonder slee ga, zie je.”

„Ja, vanzelf.”

„Als het je te zwaar wordt, laat je 'm maar aan de kant van de weg staan, hoor. Dan haal ik 'm straks wel op.”

„Joe-oe.” Hanna kijkt niet eens meer om.

Nu pas is Aaldrick gerust. Zo vlug als z'n benen hem kunnen dragen, gaat hij op stap, de weg terug. Een eindje Zandweg, de Boslaan door, de berg op, langs het rustoord. Aldoor tuurt hij scherp voor zich uit. Maar van Jolientje is nog steeds geen spoor te ontdekken.

Het loopt intussen stellig al naar zessen. Het is zo donker. Dat Jolientje er nu nog steeds niet aan komt. Ze zal toch zeker niet nog aldoor bij Weggelaar voor dat raam staan? Maar dat kan immers bijna niet. Nee, dat zou al te dwaas zijn. Haast twee uren lang. Nee, dat is te gek. Maar als ze er toch nog staat, dan zàl hij er haar vandaan halen. Hij heeft vrouw Wilbrink beloofd goed op haar te zullen passen. Hij zàl haar thuisbrengen, al moet hij er nog eens zover voor lopen als hij vandaag al gedaan heeft. Hij had nooit zonder haar moeten weggaan. Hij had haar desnoods bij haar arm moeten pakken en in de slee moeten zetten. Dan was ze natuurlijk

spinnijdig geweest, maar daar had hij zich niets van moeten aantrekken. Dat had niks gehinderd. Jolientje blijft trouwens nooit zo heel lang boos. En al zou ze dat deze keer wel geweest zijn, dat zou toch nog lang zo erg niet zijn geweest als dit.

Als ze maar geen ongeluk gekregen heeft, denkt hij dan opeens. Stel je voor dat ze ergens ligt met een gebroken been. Dat kan toch maar zo gebeuren nu met die gladde sneeuwwegen, dat iemand valt en een arm of been breekt.

't Is veel kouder dan vanmorgen. 't Vriest vast een beetje. O ja, vast. De lucht is zo helder en je ziet steeds meer sterren. Aaldrick probeert nog harder te lopen.

Ze kan ook door een auto aangereden zijn, flitst dan plotseling een nieuwe angstgedachte door zijn brein. Dat zou helemaal verschrikkelijk zijn. Misschien ligt ze dan nu al in het ziekenhuis in de stad. Of zijn ze met haar onderweg daar naar toe. Of . . . misschien . . . , misschien is ze wel dood.

Het benauwde zweet breekt Aaldrick uit. O, als dat! . . . Dan is het zijn schuld mee. Hij had haar niet moeten laten gaan. Hij is ten slotte de oudste. Hij had . . .

Nu loopt hij op de berg. Hij is het rustoord al voorbij. En dan begint hij opeens te roepen: „Jolientje! Jolientje!” Hij weet zelf eigenlijk niet eens waarom hij dat doet. Ze is immers nergens te zien. Hoe zou ze hem dan kunnen horen!

Toch gaat hij ermee door. Hij móet het doen. Hij kan het eenvoudig niet laten. En dan staat hij plotseling stil van blijde schrik. Krijgt hij werkelijk antwoord? . . . Maar dat kan toch eigenlijk niet. Er is, zo ver hij zien kan, geen sterveling te ontdekken. En toch . . .

Hij luistert scherp. Nee, hij hoort niets. Zie je wel. Hij heeft het zich natuurlijk verbeeld, omdat hij het zo heel erg graag

zou willen. 't Was zeker de een of andere vogel die riep. Jammer.

De wind begint een beetje op te steken. Vlak bij hem valt een laagje sneeuw van een dikke tak naar beneden. Hij schrikt ervan, schreeuwt dan opeens nog eens: „Jolientje! Jolientje!” „Aaldrick! Aaldrick!!”

Aaldrick staat stokstijf. Dus toch. Maar waar... Het geluid leek niet eens van zo heel ver te komen. Maar hij ziet niemand. En wie riep zijn naam? Jolientje? Het lijkt hem plotseling bijna te mooi om waar te kunnen zijn.

Nog eens roept hij, zo luid als hij maar kan: „Jolientje! Jolientje!! Ben jij daar?”

En weer klinkt het, nu nog dichterbij: „Aaldrick! Ja! Hier!” En dan komt, misschien twintig meter verder, een klein figuurtje uit het donkere bos te voorschijn.

„Jolientje.” Aaldrick wil naar haar toe rennen. Maar al bij de tweede stap glijdt hij uit en valt languit in de sneeuw. Als hij weer overeind geklauterd is, staat Jolientje al naast hem. „O, Aaldrick. Dat... Ben je... Ik...” Jolientje wil alles tegelijk vertellen en vragen en daardoor doet ze niets dan hakkelen. En dan kijkt ze opeens verwonderd om zich heen. „Waar zijn Hanna en Bartha? En waar is de slee?” vraagt ze verbaasd.

„Thuis.”

„Thuis?” Nu begrijpt Jolientje er helemaal niets meer van. „En jij... Maar hoe kom jij dan hier?”

„Op m'n benen,” grapt Aaldrick. Hij is zo vreeslijk blij dat Jolientje daar gezond en wel voor hem staat.

„Nou ja, natuurlijk. Dat snap ik ook wel. Maar...” Jolientje heeft nog helemaal geen zin om grapjes te maken. De schrik en de angst zitten haar nog geducht in de benen.

„Ik heb hen thuisgebracht en toen ben ik meteen teruggegaan om jou op te halen,” vertelt Aaldrick nu.

„O, Aaldrick!” Meer weet Jolientje, dat anders zo bijdehante Jolientje, nu niet te zeggen. Maar ze krijgt een kleur als vuur daar in het donker. Een kleur van schaamte. Het is plotseling tot haar doorgedrongen, dat Aaldrick niet eens boos op haar is. En dat, terwijl zij . . . En nu is hij ook nog dat hele eind voor haar teruggekomen.

„Kom nu maar gauw mee,” begint Aaldrick dan opeens te haasten. „Je opa en oma zijn natuurlijk zo ongerust als 't maar kan. Geef me een hand. Dan vallen we niet zo gemakkelijk.”

Jolientjes handje ligt al in de zijne. Ze is een poosje ongevoelbaar stil. Heeft de Here . . . , heeft de Here Aaldrick . . . Ze heeft immers gevraagd of de Here iemand wilde sturen om haar te halen . . .

Plotseling wordt het heel licht voor hen op de weg. Achter hen toetert een auto.

„O Aaldrick, gauw!” Jolientje trekt hem angstig mee naar de kant, wil dan nog verder, het bos weer in.

Maar Aaldrick begrijpt haar niet en blijft rustig staan.

„Je hoeft helemaal niet bang te zijn. We staan hier heus veilig genoeg,” zegt hij.

De wagen zoekt intussen al voorbij. Jolientje zucht van verlichting.

„Ik was niet bang dat hij ons overrijden zou,” vertelt ze nu.

„Maar darnet . . .” En dan krijgt Aaldrick het hele verhaal van de mijnheer, die haar wilde laten meerijden, te horen. Aaldrick luistert met twee paar oren. Stel je voor dat er werkelijk een slechte man in die auto gezeten heeft. En als die dan Jolientje! . . . Hij moet er eenvoudig niet aan denken.

Stijver knijpt hij Jolientjes kleine hand in zijn stevige jongensknuist. Hoe eigenwijs en eigenzinnig Jolientje ook ooit weer mag zijn, hij laat haar nooit meer alleen. Dat neemt hij zich op dit ogenblik heel vast voor.

„'t Zal best een gewone mijnheer geweest zijn, hoor,” zegt hij dan om haar en eigenlijk ook zichzelf gerust te stellen.

„Maar 't is toch erg verstandig van je geweest om niet met hem mee te gaan. Je kunt ten slotte nooit weten.”

„Nou, hè?” Jolientje is blij dat Aaldrick haar niet uitlacht en zegt dat ze een bangerd is. Bartha . . .

Ze zijn nu vlak bij het rustoord. Onwillekeurig kijken ze er allebei naar. Staat daar binnen het hek een auto geparkeerd? Ze kunnen het niet zien.

Zou die mijnheer toch gejoint hebben? Zou hij Jolientje echt . . . Als bij afspraak beginnen ze allebei vlugger te lopen. 't Gaat trouwens gemakkelijker hier op de berg.

Ze schieten nu toch al mooi op ook. De berg nog af en de Boslaan door. Dan zijn ze er zo. 't Is anders wel het akeligste stuk van de weg dat ze nu nog krijgen. Omdat het zo heel donker is. Er staat geen enkele lantaarn.

Als ze halverwege de Boslaan zijn, zien ze in de verte opeens een lichtje. Het zwaait een beetje heen en weer. Komt er een fietser aan? Maar dat kan immers bijna niet. Wie kan nu fietsen op zo'n besneeuwde, gladde weg. Maar waar zou het dan van zijn? Het komt al dichterbij. 't Lijkt ook groter te worden. Ze kunnen hun ogen er geen van tweeën van af houden. 't Is net . . . , ja, 't is net of dat lichtje hen wenkt.

6. OMA IS ONGERUST. MAAR DAN! . . .

Oma Wilbrink loopt rusteloos heen en weer door „De Ebbenhorst”. Van haar stoel naar het raam. Van het raam naar de voordeur. Van de voordeur weer naar binnen. En zo maar door. Ze is opgerust. Nu is het al bijna halfzes en nog zijn de kinderen niet thuis. Ze had Jolientje niet moeten laten meegaan vanmorgen. Ze hadden allemaal thuis moeten blijven van school vandaag. Dit is toch zeker geen weg om langs te gaan voor vier van die jonge kinderen.

Als oma weer voor een enkel ogenblik op haar stoel zit en boer Wilbrink even binnenkomt om iets te halen, begint ze in haar angst om Jolientje nota bene op die goede opa te mopperen.

„Waarom heb jij ook niet gezegd dat ik Jolientje thuis moest houden vandaag,” zegt ze verwijtend. „Als jij dat gedaan had, had ik haar natuurlijk nooit laten gaan. Jullie mannen, jullie denken ook nergens anders aan dan aan je koeien en je varkens en je land. Net of zo'n kind niet duizend keer belangrijker is.”

„Tja,” komt opa alleen maar. En dan verdwijnt hij gauw weer naar de stal. Wat moet hij meer zeggen? Dat oma toch zelf ook wel had kunnen voorstellen om Jolientje maar thuis te laten? Och, dat geeft immers toch niets. En oma meent het niet zo kwaad. Dat weet hij wel. Ze moppert alleen maar, omdat ze zo ongerust is over Jolientje.

Opeens gaat hij weer terug. Hij heeft iets bedacht. Hij steekt z'n hoofd om 't hoekje van de deur. „Zal ik tegen Hendrik zeggen dat hij hen maar tegemoet moet gaan?” vraagt hij vriendelijk.

Kijk, dat is toch erg aardig van opa, dat hij dat wil doen. Dat vindt oma ook. En ze heeft meteen alweer spijt van haar gemopper. Ze kijkt 's op de klok. Halfzes wijst die.

„Och nee, laat maar. Jullie zijn net aan 't melken natuurlijk. Misschien maak ik me wel te gauw zorgen. Gister waren ze ook pas om kwart over vijf thuis. Nee, twintig over was 't al dik. En nou met die sneeuw. Ze kunnen nu natuurlijk niet zo vlug opschieten.”

„Nee, natuurlijk niet,” is opa het met haar eens. „Maar duurt het je straks toch te lang en wil je liever dat ik Hendrik toch nog stuur, kom dan even bij ons in de stal, ja? Dan gaat Hendrik direct.”

„Ja, goed.” Oma voelt zich werkelijk een beetje gerustgesteld. Opa is zo heerlijk kalm. Die schijnt zich helemaal geen zorgen over de kinderen te maken. En 't is waar, misschien doet zij dat wel onnodig.

Opa gaat weg. Maar amper heeft hij de deur van de keuken-kamer achter zich gesloten of oma staat toch alweer voor het raam. Gister waren ze immers zo laat omdat Jolientje weer bij Weggelaar had willen kijken. Dat is de laatste tijd herhaaldelijk gebeurd trouwens. Maar nu met die sneeuw zal Jolientje toch wel helemaal geen belangstelling hebben voor het dorp en de winkels. Dan is er buiten immers veel meer te beleven. Bovendien: ze heeft er tegen Aaldrick wat over gezegd. En die heeft beloofd dat het nu beslist de laatste keer geweest zou zijn. Oma's bezorgdheid komt prompt terug. Want als ze niet eerst nog naar Wegge-

laar gegaan zijn, moeten ze hier, ondanks de sneeuw, zo langzamerhand best kunnen wezen.

Ze loopt voor de zoveelste keer naar de voordeur en tuurt de weg af. Nog geen spoor van de kinderen. Het is trouwens al zo donker. Je kunt buiten maar heel weinig meer zien. Zal ze 's even naar Mina lopen? Dan heeft ze meteen wat afleiding. Als je telkens zo alleen zit, ga je je hoe langer hoe meer in je hoofd halen. En een mens schijnt nu eenmaal altijd het ergste te moeten denken in zo'n geval. Zij tenminste wel. En daar bij Mina komen de kinderen ten slotte ook het eerst aan.

Oma Wilbrink denkt er niet langer over. Ze schiet in haar mantel, slaat een wollen doek om haar hoofd, loopt vlug naar de stal en vertelt daar dat ze even naar Mina gaat.

„Je hebt gelijk,” vindt opa, die net bezig is een emmer vol schuimende melk in een van de glimmend-geschuurde bussen te legen. „Maar wees voorzichtig, hoor. 't Is glad.” Dit laatste klinkt een beetje bezorgd.

„Ja, ja.” Oma is al weg.

Werkelijk voorzichtig loopt ze de korte afstand naar het huisje van Hendrik en Mina.

„Volluk,” roept ze bij de deur en loopt dan meteen door naar binnen.

Mina staat bij de tafel en is druk bezig met het snijden van het avondbrood op het bruine zeil. Gerrit van drie heeft al een boterham te pakken. Je hoeft helemaal niet te vragen wat hij erop gekregen heeft. Z'n gezicht en z'n handen zitten onder de stroop. 't Is eigenlijk een ontzaglijk grappig gezicht. Maar oma Wilbrink heeft daar nu geen oog voor. Derk Jan en Govert maken net samen ruzie over een vers kapje, dat ze allebei willen hebben. Bartha zit achter haar moeder op de grond en speelt met kleine Drika, die daar even mag rondscharrelen

op haar nog wat kromme beentjes. Oma Wilbrink ziet hen niet dadelijk.

„Navend samen,” zegt ze een beetje zenuwachtig. En dan: „Wat zijn de kinderen weer laat vanavond, hè? Ik maak me echt ongerust. 't Is al helemaal donker en . . .”

Maar dan ontdekt ze opeens Bartha. En de rest van de zin besterft haar op de lippen. Met ogen star van schrik kijkt ze Bartha aan. Wat betekent dit? Ze kan een ogenblik niets zeggen. Maar dan krijgt ze haar spraakvermogen terug.

„Bartha, hoe . . . hoe kom jij . . . Waar . . . waar zijn de anderen?” hakkelt ze dan. Ze is intussen naar Bartha toegelopen en schudt haar, terwijl ze haar angstig aankijkt, almaar heen en weer. Alsof ze verwacht dat Bartha haar op deze manier gauwer antwoord zal geven.

Het tegendeel gebeurt. Bartha zegt niets. Ze begint alleen maar zenuwachtig te huilen. Ze is ontzettend geschrokken toen vrouw Wilbrink zo pas binnenstapte. Haar geweten heeft haar, zolang ze thuis is, nog geen ogenblik met rust gelaten. Ze weet best dat het eigenlijk haar schuld is, dat Jolientje . . . , dat Jolientje nu alleen . . . Als zij niet tegen Aaldrick gezegd had . . . Als zij had willen wachten . . . Ze is telkens al bang geweest dat vrouw Wilbrink hier zou komen. Maar nu ze al een mooi poosje met Drika gespeeld had, hoopte ze net dat alles wel goed zou aflopen voor haar. Dat Jolientje intussen al op „De Ebbenhorst” gekomen zou zijn. En dat . . . En nu . . .

Haar moeder, het broodmes nog in haar hand, heeft zich omgedraaid.

„Houd op met dat gegrien,” zegt ze kwaad. „Waar zijn de anderen? Vertel op.”

En nu komt hortend en stotend het hele verhaal eruit. Haar

moeder schudt intussen maar aan één stuk door haar hoofd en kijkt almaar bozer.

„En daar zeg je niks van, hè?” zegt ze spinnijdig, als Bartha eindelijk is uitverteld. „Je gaat hier maar prinsheerlijk zitten spelen, terwijl dat arme schaap daar alleen in het donker in het bos loopt. Wie weet wat zo'n kind overkomt. Ik begrijp trouwens ook niet dat Aaldrick . . .”

Oma Wilbrink heeft Bartha al lang losgelaten. Ze is de kamer al uit en de weg op, eer Mina er erg in heeft. Maar dan dringt het plotseling tot haar door.

„Ik ga vrouw Wilbrink achterna. We moeten zien wat we doen kunnen,” zegt ze. En dan tegen Bartha: „Pas jij op de kinderen en goed, hoor je.” Haar kleine, bijna zwarte ogen kijken Bartha daarbij zo dreigend aan, dat die deksels goed begrijpt dat er straks wat voor haar zal zwaaien, wanneer hier niet alles piekfijn in orde is als haar moeder terugkomt. „Ja, moeder,” belooft ze kleintjes.

Oma Wilbrink loopt huilend en handenwringend op de weg als Mina haar inhaalt.

„O Mina, wat moeten we nu toch doen” snikt ze almaar weer. „Als ze maar geen ongeluk gekregen heeft. Als ze maar niet verdwaalt. Als . . .” Ach, er zijn immers zoveel vreeslijke mogelijkheden. Oma Wilbrink is helemaal overstuur.

Mina begrijpt dat best. Ze heeft immers zelf kinderen. Ze is intussen woedend op haar eigen Bartha en ook op Aaldrick en Hanna, die dat kleine Jolientje aan haar lot hebben overgelaten. Jolientje zelf heeft natuurlijk de grootste schuld. Dat heeft ze wel uit dat verwarde verhaal van Bartha begrepen. Maar toch, die anderen . . . En hoe Aaldrick en Hanna

het klaargespeeld hebben om langs „De Ebbenhorst” te komen, zonder dat vrouw Wilbrink hen zag, snapt ze eenvoudig niet.

Oma Wilbrink schreit intussen maar door. De ergste dingen stelt ze zich voor. En dan, dan legt Mina opeens haar hand op de arm van de zoveel oudere vrouw. En je kunt bijna niet geloven dat dit dezelfde Mina is als die, die daarnet nog zo kwaad uitviel tegen Bartha. En als die, die zo dikwijls moppert en bromt op haar jongens. Zo zacht en troostend klinkt haar stem als ze zegt: „Niet al te bang zijn, vrouw Wilbrink. Jolientje is immers altijd en overal in Gods hand.” Oma wordt hier even stil van.

„Je hebt gelijk, Mina,” zegt ze daarna veel rustiger. „Dat vergat ik even.” En na een ogenblikje: „Maar wij moeten toch doen wat we kunnen. Het is het beste dat Hendrik haar dadelijk tegemoet gaat, geloof ik.”

„Ja,” komt Mina nu, „dat geloof ik ook.”

Samen lopen ze regelrecht naar de stal. Opa Wilbrink en Hendrik schrikken allebei als ze het verhaal horen. Hendrik maakt zich ogenblikkelijk klaar om op weg te gaan.

„Neem een stallantaarn mee, Hendrik,” zegt boer Wilbrink.

„Ja, boer. Ja.” Hendrik pakt er meteen een en loopt ermee naar de deur. „Misschien ben ik zo terug,” komt hij dan hoopvol, vooral om oma Wilbrink, die zo wit ziet als een doek, moed in te spreken. „Jolientje is zo’n dapper, klein ding. En ze kent de weg zo langzamerhand al zo goed. Ze zal de anderen wel hard achterna gekomen zijn, toen ze ontdekte dat ze weg waren.”

Hendrik verdwijnt de donkere avond in. Er is een stil gebed in z’n hart, terwijl hij zo vlug als hij kan de Zandweg af de Boslaan inloopt. De lantaarn slingert heen en weer in z’n

hand. Grillige schaduwen flitsen langs de bomen. „Here, geef dat ik haar gauw vind. Geef dat ik haar ongedeerd vind. En dat ik haar veilig mag thuisbrengen straks.”

Almaar kijkt hij speurend rond. Maar opeens tuurt hij scherp voor zich uit. Komt daar iemand aan? Hij kan het nog niet met zekerheid zeggen, maar hij gelooft het beslist. Je hoort geen voetstappen, nu de sneeuw alle geluiden dempt. Dat is zo vervelend. O, als dat Jolientje toch 's mocht zijn.

Hendrik houdt z'n lantaarn zover mogelijk voor zich uit. Hij verhaast z'n schreden. En dan kan hij het plotseling niet

langer uithouden. Hij begint ook te roepen, net als Aaldrick daarnet: „Jolientje! Jolientje Wilbrink!”

„Hendrik!” Het klinkt als een juichkreet tegelijk uit twee monden.

Enige ogenblikken later zijn ze elkaar genaderd, staan ze vlak voor Hendrik — Aaldrick en Jolientje. Nog steeds hand in hand.

„O kinderen, wat ben ik blij.” Het komt uit het diepst van Hendriks goede hart. „Maar we dachten . . . , we dachten allemaal dat Jolientje alleen was,” laat hij er dan verwonderd op volgen. „Hier begrijp ik niks van. Als we dit geweten hadden, waren we niet half zo ongerust geweest natuurlijk. Maar laten we gauw naar huis gaan,” bedenkt hij dan. „Onderweg kunnen jullie wel vertellen.”

Mina is bij vrouw Wilbrink gebleven. Die heeft haar naar haar kinderen willen terugsturen, maar daar wilde Mina niets van horen. „Nee, hoor. Die redden zich wel. Ik blijf bij u tot Jolientje er is,” zei ze.

Tot Jolientje er is. Wat klinkt dat mooi. Net of het al zeker is dat Jolientje hier straks gezond en wel bij hen in de kamer zal staan. O, als dat 's werkelijk waar mocht zijn. Het lijkt oma haast te fijn en te groot om echt te kunnen gebeuren. Zou er heus een eind kunnen komen aan die radeloze angst van haar? Een goed eind? . . . O, als Jolientje iets ergs is overkomen, hoe zal ze dan Evert en Barrie ooit weer onder de ogen durven komen. Hun enig kind, dat ze aan haar zorgen hebben toevertrouwd. „Jolientje is immers altijd en overal in Gods hand.” Ja, ja, ze weet dat het waar is. Maar . . . En dan is er plotseling gerucht op het tuinpaadje. Er klinken stemmen. Zou . . . ?

Oma wil naar buiten. Maar nog voordat ze bij de deur is, stormt Jolientje de gang al binnen, regelrecht in haar oma's armen.

Hendrik volgt haar. Glimlachend ziet hij het aan. Maar dan keert hij zich opeens om, zoekt naar z'n zakdoek en snuit luid en omslachtig z'n neus. Daar zou hij toch bijna tranen in z'n ogen krijgen. Het moet warempel niet raarder worden. Meteen ontdekt hij dat Aaldrick verdwenen is. „Waar is die drommelse jongen nu toch zo gauw gebleven?” zegt hij verbaasd.

„Welke jongen?” vraagt opa Wilbrink, die gauw door Mina gewaarschuwd is en nu net haastig met haar komt aanlopen. „Was er een jongen die Jolientje kwaad wilde doen? Nou, dan is het maar heel verstandig van 'm dat hij de benen heeft genomen. Want als ik die knaap in m'n handen kreeg, zou hij nog niet gelukkig zijn.”

Maar nu moet Hendrik lachen. En Jolientje zegt verontwaardigd: „Kwaad doen? Hij heeft me juist opgehaald. Helemaal alleen. Aaldrick... Aaldrick is..., is...” Ze kan geen woord vinden dat goed uitdrukt hoe reusachtig ze hem vindt. En dan, plotseling weer beseffend hoe ondeugend ze geweest is, begint ze te schreien en huilt: „'t Is mijn schuld. 't Is allemaal mijn schuld.” En dan volgt er al snikkend een verward verhaal, waaruit opa en oma en Hendrik en Mina ten slotte een beetje beginnen te begrijpen, hoe alles gegaan is.

Opa probeert streng te kijken als hij zegt: „Je bent wel heel erg stout geweest, Jolientje.” Maar het lukt hem niet al te best. Hij is zo zielsgelukkig dat het kind weer veilig en wel thuis is. Maar toch...

„Ja, ja. Hiervoor moet je straf hebben, Jolientje.” Dat zegt oma. Maar ze drukt Jolientje, die, zo groot als ze is, op haar

schoot zit, intussen zo stevig tegen zich aan, alsof ze haar nooit weer wil loslaten. En haar hart vloeit intussen over van dankbaarheid. Wat is de Here toch goed. Wat is de Here toch oneindig goed.

„Ik ga nu maar als u 't goedvindt,” komt Mina dan. „De kinderen . . .”

„Natuurlijk, Mina. Je moet nodig naar huis.” Opa en oma zeggen het als uit één mond. En oma, die Jolientje niet van haar schoot wil zetten, laat erop volgen: „Toe, opa, geef even voor allemaal een eitje mee. Die kinderen hebben wel een extraatje verdiend vanavond.”

Opa loopt al naar de kelderdeur.

„De groten niet?” grapt hij intussen.

„De groten wel twee extraatjes,” kan oma nu ook weer schertsen. „Dat maak jij maar met Hendrik in orde. Ik bedank jou alvast hartelijk, hoor, Mina. Ik vond het zo fijn dat je met me meeging en bij me bleef.”

„Ja, Mina, ik ook.” Opa reikt haar intussen het schaalpje met eieren aan.

En nu weet die anders zo kordate Mina, die haar vijf rakkers zo goed de baas kan, toch niets anders te doen dan een beetje verlegen te lachen en te zeggen: „Dat zou iedereen immers gedaan hebben in mijn plaats.”

En dan verdwijnt ze gauw naar de deur. Maar als ze die bereikt heeft, bedenkt ze opeens met schrik dat ze nog niet eens voor de eieren bedankt heeft. Foei, wat raar. Zo gaat het nou als je verlegen wordt. Ze houdt het schaalpje even wat omhoog en zegt gauw: „Welbedankt hiervoor, hoor!”

„Ja, ja,” lacht oma, „'t is wel goed, hoor, Mina.”

„Ik ga nog even naar de stal,” komt Hendrik, zodra z'n vrouw vertrokken is. Maar hij doet het niet. Hij blijft wat tegen de

tafel aan hangen. Opa kijkt hem een beetje verbaasd aan. Waarom treuzelt Hendrik nu toch zo? Dat is helemaal niets voor hem.

Maar dan zegt Hendrik opeens, en hij lijkt nu warempel nog wel verlegener dan z'n Mina daarnet was: „Het past mij natuurlijk helemaal niet om mij met uw zaken te bemoeien. Maar als ik het zeggen mag, dan geloof ik dat Jolientje daar in haar eentje in dat donkere bos al straf genoeg heeft gehad. Ik bedoel dat ze . . . , dat ze nu niet nog 's weer gestraft hoeft te worden. Ze doet zoiets nooit weer, waar Jolien?”

Zo'n goede, beste Hendrik toch. Uit z'n werk gehaald worden om naar zo'n eigzinnig, ongehoorzaam kind te gaan zoeken. En het nu nog ongevraagd voor haar opnemen ook.

„Nee, nooit, nooit weer,” zegt Jolientje intussen. En ze meent dit met heel haar kleine hart.

7. HOE HET VERDER GING

Hendrik is nu ook naar huis. Opa, oma en Jolientje zitten met z'n drieën aan de avondboterham. Jolientje heeft niet half zoveel praatjes als anders. Oma eet bijna niets. Van blijdschap. Ze moet aldoor maar weer naar Jolientje kijken. Dat ze daar nu toch weer zit. Gezond en wel. Net als alle dagen. Ze kan het nog bijna niet geloven. Wat heeft ze toch verschrikkelijk in angst gezeten. En elke minuut leek wel, ja, die leek echt wel vijfmaal zo lang te duren als anders. Vreeslijk was dat wachten en die onzekerheid. O, ze weet gewoon niet hoe ze de Here moet danken, omdat Hij dat eigenzinnige kleindochtertje van haar, dat haar dikwijls zoveel zorgen geeft, maar van wie ze toch zo zielsveel houdt, alweer heeft willen bewaren.

Als ze een keer in opa's richting kijkt, geeft hij haar een hartelijk knikje. Hij is al lang vergeten dat oma zo op hem gemopperd heeft toen Jolientje maar wegbleef vanmiddag. Net of hij dat kon helpen. Net of dat zijn schuld was. Hij is immers zelf ook zo blij en dankbaar dat die kleine, ondeugende meid daar weer zit. Ze ziet anders maar witjes nu, vindt hij. Op van de angst en de spanning en dat hele eind alleen lopen langs die sneeuwweg natuurlijk. Oma moet haar straks maar gauw onder de wol stoppen met een warme kruik. Nee, ze moet vanavond niet eerst nog een poosje lezen. En ook

geen snoepje mee naar bed hebben zoals anders. Dat heeft ze niet verdiend. Een klein beetje straf mag ze toch nog wel hebben, als je 't hem vraagt. Als hij vroeger zoiets 's had uitgehaald. Nou! Dan had er wat gezwaaid. Reken maar.

Hij heeft een beste vader gehad. Een reuze vader. Daar niet van. Maar streng! Nu ja, voor zo'n kwajongen als hij was kon dat ook helemaal geen kwaad. Maar zo'n tenger meiske. En voor een kleindochtertje ben je bepaald ook nog weer zwakker en toegeeflijker dan voor een eigen kind. Beslist. Bovendien, Hendrik heeft wel een beetje gelijk. 't Kind heeft haar straf eigenlijk al gehad. Zo'n tocht als die gemaakt heeft in haar eentje door dat donkere bos! En dan de angst voor die man in die auto. Stel je voor dat dat werkelijk een verkeerde is geweest. Iemand, die kwade bedoelingen had met Jolientje. Het gebeurt toch meer dan eens dat het een of andere kind . . . Laatst nog dat kleine jochie, van wie er een foto in de krant heeft gestaan. Die hebben ze ook het laatst naast een vreemde meneer in een auto gezien. En later . . . Opa huivert, zo groot en zo oud als hij is, alleen al bij de gedachte dat hun Jolientje zoiets afschuwelijks zou kunnen overkomen. O, wat moeten alle mensen en ook vooral de kinderen, die nog zo weerloos zijn, iedere dag opnieuw toch bewaard worden.

Nee, ze praten geen van drieën veel aan tafel deze keer. Maar ze denken zoveel te meer. En dan opeens klinken er drie korte claxonstoten door de stille avond, vlak achter elkaar.

„Vader!” Jolientjes bleke gezichtje wordt plotseling rood van verrassing. Haar ogen beginnen te stralen! In een wip is ze van haar stoel, de kamer uit, de gang door. Opa en oma die haar beiden, ook blij, maar een beetje minder haastig, gevolgd zijn, zien nog net hoe ze op het blauwe, hardstenen

voordeurstoepje in haar vaders wijd uitgebreide armen vliegt. „Pappa!” Jolientje jubelt het dierbare naampje, waarbij ze haar vader noemde toen ze nog heel klein was, gewoon uit. „Pappa’s Jolientje!” Dokter Wilbrink, het sprekende evenbeeld van opa, even groot en fors, kust z’n dochter op allebei haar wangen. En dan draagt hij haar zo maar op z’n sterke armen „De Ebbenhorst” binnen. Maar in de heerlijk warme

keuken-kamer zet hij haar op een stoel en gaat eerst z'n vader en moeder behoorlijk groeten.

„Wat ben ik lang weggebleven deze keer, hè,” zegt hij dan. „Ik vond het toch zo vervelend. Maar telkens kwam er weer iets, waardoor ik het opnieuw moest uitstellen. Maar nu ben ik er dan toch gelukkig,” laat hij erop volgen. Hij kijkt daarbij al even glunder als opa en oma en Jolientje.

Die zijn intussen alle drie al voor hem in de weer. Opa schuift een gemakkelijke stoel voor hem bij de kachel en presenteert hem een rokertje. Jolientje brengt haar vaders jas en hoed naar de gang. En oma Wilbrink schenkt koffie in voor haar zoon en zet een bordje bij. „'k Ga gauw een spiegeleitje voor je bakken,” lacht ze ondertussen. Ze weet immers zo goed hoeveel die grote jongen van haar daar nog altijd van houdt.

Dokter Wilbrink kijkt blij van de een naar de ander. „Wat word ik weer verwend,” zegt hij dan. „En wat is het toch altijd heerlijk om thuis te komen.”

Jolientje klimt, zodra hij goed en wel zit, op haar vaders knie.

Opa schudt z'n grijze krullebol daarover. „Schaam jij je niet. Daar ben jij nu toch zeker zo langzamerhand veel te groot voor,” komt hij dan. En hij zet daarbij een gezicht, alsof hij werkelijk meent wat hij daar beweert.

Maar Jolientje ziet wel dat z'n ogen intussen lachen. Ze trekt er zich lekker geen sikkepitje van aan en nestelt zich nog een beetje behaaglijker op haar fijne plekje.

Dokter Wilbrink strijkt 's over Jolientjes blonde haar.

„En Jolien, heb je goed opgepast de laatste tijd?” informeert hij dan.

O wee, dat had hij nu eigenlijk niet moeten vragen. Alles was juist zo prettig en . . .

Jolientje slaat plotseling haar ogen neer en geeft geen antwoord. Ze was voor een ogenblik alle narigheid van vanmiddag totaal vergeten en nu . . .

Haar vader pakt haar lachend bij haar kin, zodat ze hem wel moet aankijken. „Toe, zeg 's wat, vrouwtje,” komt hij dan plagend. „Of heb je zoveel ondeugende streken uitgehaald, dat je niet meer weet welk kwaad je me het eerst moet opbiechten? 't Zou erg dom van je geweest zijn, hoor, want het is al gauw Sinterklaas.”

„Daardoor is 't juist gekomen,” vertelt Jolientje dan met een benepen stemmetje.

Daar begrijpt haar vader niets van.

„Wat gekomen?” zegt hij en hij kijkt daarbij beurtelings vragend naar opa en naar oma en dan weer naar Jolientje.

„Nou . . . Ik . . .” En dan vertelt Jolientje eerlijk alles wat er die middag gebeurd is.

Dokter Wilbrink luistert maar stil.

„Meiske, meiske,” zegt hij ten slotte, als hij het hele verhaal gehoord heeft, meer verdrietig dan boos, „dat jij nu toch altijd weer zo je eigen kleine zinnetje doorzet. Wanneer zul je dat dan toch 's afleren?”

„Ik doe dit nooit weer, pappa. Echt niet,” komt Jolientje kleintjes. En dan: „En die pop, die hoef ik ook niet meer.” „Zo,” zegt haar vader, „hoef je die nu niet meer.”

„Nee. Die heb ik immers helemaal niet meer verdiend.” Jolientje is op dit ogenblik heus diep overtuigd van haar schuld. Maar dan mengt opa zich opeens in het gesprek. „En ik vind dat Jolientje die nu juist moet hebben,” zegt hij met erg veel nadruk op dat woordje juist.

Wat is dat nu? Vindt opa dat ze die pop nu juist moet hebben? Jolientje kan haar oren gewoon niet geloven. Ze weet

van verbazing ook niets te zeggen. Ze kijkt opa alleen maar sprakeloos aan met een paar grote, verwonderde ogen.

Oma en Jolientjes vader kijken ook verbaasd naar opa. Meent opa dat nu werkelijk?

Opa heeft moeite om z'n gezicht in de plooi te houden. Hij moet eigenlijk zo lachen om die drie niet begrijpende gezichten daar voor hem. En hij heeft tegelijk inwendig zo'n schik om dat prachtige plannetje, dat daar zo maar, hup, twee, drie z'n oude hoofd is binnengesprongen.

„Hoe bedoelt u dat, vader?” vraagt dokter Wilbrink dan.

„Precies zoals ik het zeg, jongen. Dat die dochter van jou die pop nu juist moet hebben,” zegt opa. En het lukt hem werkelijk om dat met een effen stem te doen. „En niet met Sinterklaas,” gaat hij dan verder, „maar nu direct. Als het kan vanavond nog.”

Oma, dokter Wilbrink en Jolientje kijken zo mogelijk nog verbaasder. Ze begrijpen geen van drieën ook maar iets van wat opa nu eigenlijk wil op dit moment. Houdt opa hen voor de mal? Hier zit natuurlijk iets achter. Maar wat? . . .

Nu moet opa toch werkelijk een lach verbijten. Maar dan zegt hij: „Ik zal jullie vertellen waarom. Nee, wacht 's, dat kan Jolientje zelf wel doen,” bedenkt hij dan. „Dat is nog veel beter.”

Jolientje kan zich niet langer stilhouden. „Kan ik dat vertellen?” vraagt ze. „Hoe kan ik nu weten, waarom u vindt dat ik haar juist hebben moet. Ik vind zelf dat ik 'r niet verdiend heb immers.”

„Dat je die pop verdiend hebt, beweer ik ook niet. Ik zeg alleen dat ik vind dat je haar nu juist moet hebben. Dat is heel iets anders. Maar wacht eens. Ik zal je wel een beetje helpen. Als je die pop nu toch krijgt, waaraan zul je dan

altijd weer moeten denken als je haar ziet?" Opa kijkt nu heel ernstig.

„Aan vanmiddag natuurlijk," weet Jolientje prompt.

„Precies," zegt opa. „Dat dacht ik ook."

Oma en Jolientjes vader beginnen te glimlachen. Ze begrijpen opeens waar opa naar toe wil. Zo'n slimmerd toch.

Maar opa gaat intussen rustig verder: „En als je dat dan doet, Jolientje, zou je dan niet meteen ook denken aan wat je nu beloofd hebt?"

Jolientje begrijpt het plotseling ook. „Die pop moet me helpen," zegt ze pienter.

„Goed begrepen," prijst opa. „Die pop kan natuurlijk niet echt praten. Maar het zal toch net zijn of ze elke keer als je haar ziet tegen je zegt: Jolientje, denk aan die vreeslijke middag in dat donkere bos, toen er zo'n dik pak sneeuw lag. Wees niet weer zo eigenzinnig."

Dan kijkt hij naar dokter Wilbrink en geeft hem een knip-oogje. „Zit daar niet wat in, Evert?" vraagt hij. Hij gunt die enige kleindochter van 'm die pop zo graag, weet je. En nee, verdiend heeft ze d'r lang niet. Dat is waar. Maar zo, op deze manier, zou ze d'r toch nog kunnen krijgen, zie je.

„Daar zit een heleboel in, vader," vindt dokter Wilbrink intussen.

Maar nu zet Jolientje opeens een vreeslijk benauwd gezicht.

„O, als ze nu maar niet weg is," zegt ze hardop, wat ze de laatste weken wel honderd keer gedacht heeft.

Daar moeten de drie grote mensen hartelijk om lachen.

„Je wilt 'r dus toch nog wel graag hebben," plaagt opa.

„Tuurlijk wel," zegt Jolientje eerlijk. 't Zou enig zijn als ze Bianca toch nog kreeg. Ze had er al helemaal niet meer op

gerekend. Maar daarom wordt ze nu juist ook weer zo bang, dat ze op 't laatste ogenblik nog weg zal zijn.

Haar vader zet haar van z'n knie en staat op. „Kleed je aan, Jolien,” zegt hij. „We gaan dadelijk kijken.”

Jolientje is de kamer al uit. Is me dat even wat?

„Zou Aaldrick ook nog even mee mogen? Wat denkt u?” vraagt dokter Wilbrink intussen aan z'n moeder. „Ik zou die knaap zo graag iets willen laten uitzoeken daar in die winkel, weet u.”

„Hè ja, dat is een goed idee,” vindt oma. „Die beste jongen heeft wel een beloning verdiend.”

„Nou, dat zou ik denken, zo'n kleine ridder,” is opa het met haar eens. „Als die onze Jolien niet was gaan zoeken . . .”

„Vind ik ook,” zegt dokter Wilbrink. „Dus u denkt wel dat we 'm nog even zullen meekrijgen?”

„O ja, vast wel.” Opa en oma knikken om 't hardst.

„Prachtig. Dan rijden we eerst even naar „De Voolderhof”.”

Aaldrick mag natuurlijk mee. En Hanna is ook nog niet naar bed. Dan kan die niet thuisblijven, dat spreekt vanzelf. Dat gaat eenvoudig niet.

„En wie was er nog meer bij jullie vandaag?” vraagt dokter Wilbrink, zodra ze knusjes met z'n vieren in de wagen zitten.

„Bartha van Hendrik en Mina?”

Ze knikken alle drie.

„Dan halen we die ook op.” Dokter Wilbrink zet meteen de motor aan.

Maar dit laatste plannetje van haar vader vindt Jolientje helemaal niet leuk. „Bartha,” begint ze al. Maar dan houdt ze plotseling haar mond. Ze moet nodig wat van Bartha zeggen. Laat zij eerst maar 's op zichzelf letten.

„Wat is er met Bartha?” vraagt haar vader.

„O, niks.” Jolientje zwijgt verder in alle talen.

Even later zit Bartha met een glunder gezicht tussen Hanna en Jolientje in op de achterbank. Aaldrick heeft de plaats voorin, naast dokter Wilbrink, gekregen. Tsjonge-jonge, wat wordt dat een fijne rit. Een autotocht bij avond door het witte sprookjesbos. Wie had vanmiddag, toen alles zo verdrietig was, ooit kunnen dromen dat deze dag nog zo fijn zou eindigen. En hebben ze vanmorgen werkelijk anderhalf uur over deze zelfde weg gedaan? Het is bijna niet te geloven. Ze zijn er nu in een wip.

Jolientje staat natuurlijk het eerst bij Weggelaar op de stoep. Ze danst en springt in het rond en ze juicht maar: „Ze staat er nog! Bianca staat er lekker nog!”

„Bianca?” doet haar vader verwonderd, terwijl hij het contactsleuteltje van z'n wagen in z'n rechter vestzakje stopt.

„Wie is dat nu weer?”

„Mijn pop natuurlijk.” Dat pappa dat nu niet meteen begrijpt. Wat kunnen vaders toch soms dom zijn.

„O, staat daar in die etalage een pop van jou,” komt dokter Wilbrink op een toon, alsof hij er nu opeens alles van begrijpt.

„En wat staat er van jou in, Aaldrick?” vraagt hij dan met een effen gezicht.

„Niks, dokter,” zegt Aaldrick beleefd.

„Niks? Maar dat is me nu toch ook wat. Ik dacht dat er ook vast iets van jou in zou staan. En iets van Hanna. En iets van Bartha. Is die dochter van mij alleen maar zo'n kleine hebbard?”

„Ik denk het, dokter,” durft Bartha dan opeens. Maar ze zien het alle vier. Ze bedoelt dit als een grapje. Niet lelijk. Nee,

stel je voor. Ze zal wel oppassen. Bartha heeft vanmiddag haar lesje heus ook wel geleerd. Wat was ze in de war toen ze eenmaal thuis was en het zo donker werd en ze Jolientje nog aldoor alleen in het bos dacht. Want zij... En toen vrouw Wilbrink kwam! Schei maar uit! Toen! En daarnet, toen Jolientjes vader bij hen naar binnen stapte! Nou, toen is ze zich gewoon naar geschrokken. Ze had wel in de grond willen wegkruipen. Wie zou nu ook hebben durven denken dat hij kwam vragen of zij nog even mee mocht naar het dorp. In de auto maar liefst. Zij had heel wat anders verwacht. Nou!

Jolientje krijgt haar Bianca. Aaldrick, Bartha en Hanna mogen alle drie iets uitzoeken van dokter Wilbrink. Maar er is zoveel. Ze raken haast in de keus verbijsterd. En natuurlijk durven ze ook maar niet zo te vragen wat ze eigenlijk het allerliefst zouden willen hebben. Stel je voor dat Jolientjes vader het te duur vindt. Dat zou toch even sneu zijn. En met een klein cadeautje zijn ze heus ook al erg blij. Ze krijgen het immers maar zo.

Maar ten slotte komen ze toch allemaal met een pak onder de arm de winkel uitgestapt. Aaldrick heeft een prachtig mondorgel gekregen. Dat zou hijzelf nooit hebben durven vragen. Maar Jolientje wist gelukkig dat het een hartewens van hem was. Zo kwam dat piekfijn voor elkaar. Hanna heeft haar hart aan een poppekamertje verloren. Bartha mocht er ook best zo eentje hebben. En 't is werkelijk prachtig. Alles staat erin. Zelfs een klokje op de schoorsteenmantel. Maar ze had toch nog liever een winkeltje. Een winkeltje met een toonbank en een weegschaal en echte gewichtjes. Wat zal ze daar

fijn mee kunnen spelen. Ze is zo ontzettend blij. Zo iets moois heeft ze nog nooit gehad.

En zo rijdt dokter Wilbrink ten slotte vier zielsgelukkige, in-tevreden kinderen door de donkere avond naar huis.

En nu ligt Jolientje in bed. Het is al heel laat. Ze heeft per slot toch mogen opblijven, omdat haar vader er was. Maar nu kan ze helemaal niet in slaap komen. Dat is me toch ook wat. Ze is gewoon klaar wakker. Er is ook zoveel gebeurd vandaag. Ze moet over zoveel dingen denken.

Bianca ligt naast haar. Bianca, die haar helpen moet. Ze streelt voorzichtig Bianca's pikzwarte haar.

Vader heeft haar naar bed gebracht. Dat doet hij altijd als hij op „De Ebbenhorst” is. Zo fijn vindt ze dat. Vader maakt dan vaak zulke leuke grapjes met haar. En ze praten ook altijd even samen over moeder. Dat doen ze beneden natuurlijk ook wel met opa en oma. Maar zo saampjes, dat is toch nog weer heel anders. O, vader! Vader is de liefste pappa die je je maar kunt voorstellen. En vader heeft helemaal niet meer over dat van vanmiddag gepraat. En toch weet ze wel dat ze er hem verdriet mee heeft gedaan. En de Here ook. Maar vader heeft het haar vergeven. Dat weet ze. Omdat ze gezegd heeft dat het haar zo spijt. En de Here ook. Want Die heeft ze ook om vergeving gevraagd. Zo pas. Toen ze haar avondgebedje bad. En als je echt spijt van iets hebt en je vertelt dat aan de Here en je vraagt er vergeving voor, dan is het je vergeven. Dat is zo. Dat weet ze heel zeker. Dan is het net of het nooit gebeurd is. Wat is dat toch fijn.

Jolientje ligt met wijdopen ogen het donker in te staren. Ze zal nu nooit meer zo haar eigen zin doordrijven. Dat heeft ze daarnet ook tegen vader gezegd. Maar toen werd vader op-

eens heel ernstig. Hij ging op de rand van haar bed zitten en zei: „Vader vindt het prachtig dat je dat zo vast van plan bent, Jolientje. Maar . . . we kunnen niets alleen, hè, meisje? Dat weet je wel. Jij niet en ik niet en niemand. Eigenlijk kunnen we helemaal niets. Maar het is zo heerlijk dat God alles kan. En dat Hij ons altijd helpen wil, als we het Hem vragen.”

Ja, Jolientje weet dat al wel. En dat is ook heerlijk. O, vader . . .

Vader blijft hier vannacht slapen. Fijn. Als dat 's een heel enkel keertje gebeurt, is het net of „De Ebbenhorst” plotse-ling een heel andere Ebbenhorst geworden is. Een beetje, Jolientje weet eigenlijk niet hoe ze dat moet zeggen, maar een beetje . . . ja, zoals thuis.

Jolientje draait zich op haar andere zij, legt Bianca ook aan

haar andere kant. Wat is alles nu toch nog weer goed geworden. Toen ze daar vanmiddag zo alleen in 't bos liep . . . O, ze zal . . . En Bianca . . . Maar Bartha . . . En Aaldrick . . . Nee, die bedoelt ze niet. Hanna . . . Nee, die ook niet . . . Wie . . . Jolientje kan het niet meer bedenken. Ze zal . . . Jolientje Wilbrink, dat kleine, eigenzinnige meisje, dat vandaag zo'n ernstige les heeft gekregen en dat nu van zoveel goede voornemens bezielid is, is eindelijk ingeslapen.